JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1854. Zaturdag 14 Januarij. N°. 4.

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is ZESTIG DUITEN voor de VIJF WOORDEN behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

EXTRACT *uit het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.*

BUITENZORG, *den* 11 *Januarij* 1854. (n°. 6.)

Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Ten vervolge van art. 2 van het besluit van 3 Junij 1852 no. 5, te bepalen, dat de ingenieur der 2 klasse voor de mijnen in Nederlandsch-Indie *C. de Groot*, zal blijven belast met de leiding der dienst van de thans in Nederlandsch-Indie aanwezige ingenieurs en aspirant-ingenieurs der mijnen, overeenkomstig de bevelen die hem tot dat einde zullen worden gegeven door den Gouverneur-Generaal.

Afschrift, enz.

Accordeert met voorschreven register.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Uit 's lands dienst, de klerk bij den assistent-resident van Poerbolingo, tevens lid der commissie, tijdelijk belast met den verkoop van zout te Banjoemaas, *H. E. Hulsthoff.*

BENOEMD:

Tot controleur der 1 klasse bij de landelijke inkomsten en cultures *J. J. Meder*, vroeger controleur der 1 klasse bij het binnenlandsch bestuur ter Westkust van Sumatra, laatst gesteld ter beschikking van den directeur der cultures.

BEVORDERD:

bij het Personeel der Indigo-Cultuur.

Tot assistent der 1 klasse, *G. W. Cloris*, thans assistent der 2 klasse.
Tot assistent der 2 klasse, *A. H. de Wilde*, vroeger assistent der 3 klasse, thans tijdelijk opziener der 1 klasse.
Tot opziener der 1 klasse, *J. J. Pijma*, thans opziener der 2 klasse.

Advertentien.

Met referte tot de door den directeur der produkten en civiele magazijnen geplaatste advertentie, maakt de resident van Batavia bekend, dat op Zaturdag den 21 dezer, des voormiddags ten half 10 ure, in het locaal der Beurs publiek zullen worden verkocht:

1301$\frac{15}{16}$ realen stofgoud, afkomstig van Menado, en
2156$\frac{5}{8}$ » » » » Borneo,

benevens *twee* juweelen ringen.

Vendutien.

Op Maandag 16 Januarij 1854. wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer *H. Vaupel* op Rijswijk, westzijde van de Harmonie.

En

Voor het commissiehuis van *John Pryce & co.*, à 4 pCt. vendusalaris.

De op den 17den dezer te houden vendutie zal, instede van in het locaal van het collegie van boedelmeesteren, ten sterfhuize van wijlen den chinees *Khouw Boeko*, gelegen aan de Zuider-voorrij (Djambatan Batoe), plaats hebben.

Op Woensdag 18 Januarij, ten huize van *C. G. Coorengel*, op Tana-Abang, door gebrs. *Roselje & Co.*

En

Voor de pakhuizen van *Hunter, Houghton & Co.*, door *John Pryce & Co.*, à 4 pCt. vendu salaris.

Op Donderdag 19 Januarij, voor het lokaal der weeskamer.

Op Vrijdag 20 Januarij, wegens vertrek, ten huize van den kapt. plaatselijken adjud. *van Dam*, bij het plaatsbureau, door *B. J. Leon.*

En

Voor het commissiehuis van gebrs. *Roselje & Co.*

Door *A. van Ommeren & Co.*, op Dingsdag 24 Januarij, een tuin en zaailand, gelegen te Pekembangan, breeder omschreven in den *Java-bode* van 4, 7 en 11 dezer, No. 1, 2, en 3.

Vertrekkende Personen.

Schers. — B. Hackert. — J. H. Gevers.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 7den *tot en met den* 12den *Januarij* 1854.

MARINE HOTEL. *K. Hoek*, van Gelong. — *G. F. G. Gobius*, *D. A. Coomans de Ruiter* en *T. F. Bezemer*, van Muntok.

HOTEL WILLEM II. *de Penasse*, van Meester-Cornelis. — *F. W. H. van Straaten* en *E. Wouterss*, van de reede.

JAVA HOTEL. *Jonkhr. de Brauw* en *J. J. Lindgreen*, van Soerabaya. — *J. C. van der Zweep* en *A. Hoogendam*, van Rotterdam. — *R. Hendriks*, van Buitenzorg.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *Gadine* en *F. H. de Man* van Port-Philip. — *G. R. Curtis*, van Melbourne. — *J. M. A. Arnold*, van Bencoelen.

Advertentiën.

Getrouwd:

A. N. H. DE VOGEL
met
G. P. GIJSBERS.

BATAVIA, 7 *Januarij* 1854. (31)

Het behaagde God, op den 11 December jl., tot zich te nemen, mijne dierbare jongste dochter *Wilhelmina Johanna Louisa*, na een aanhoudend lijden van 11 maanden.

Haar verscheiden deed het moederhart, in een' betrekkelijk korten tijd, ten zesden male het smartelijke van het verlies van innig geliefde panden gevoelen.

H. W. Wed. VAN MEEVERDEN,
geb. *Bar van Neukirchen*,
(37) genaamd: *van Nijvenheim.*

VENDUTIE.

Op Maandag den 16den dezer, voor het Commissiehuis van *John Pryce & Co.*, à 4 pCt. vendu salaris, van een factuur Fransche Spiegels en Schilderijen, zonder reserve; zoo mede Porceleinen Theeserviezen en Botervlootjes, Engelsche Tafelmessen in stellen, Tapijten en Alcatieven, IJzeren Ledikanten, Bronzen Inktkokers, Lijnwaden, alsmede de op de Vendutie van den 22sten December onverkocht geblevene Boekwerken. (42)

De Ondergeteekenden zullen nog verkoopen op hunne

VENDUTIE

van Maandag den 16den Januarij 1854

eene partij IJzeren Spijkers, van diverse dimensien, Witte- en Gekleurde Hangstolpen van verschillende grootte, zoo mede 30 douzijn Durham Mosterd.

(57) JOHN PRYCE & Co.

Op Woensdag den 18 Januarij 1854.

Vendutie.

ten huize van den Heer *C. G. Coorengel*, op Tana-Abang, door Gebr. *Roselje & Co.*, van een' netten en wel geconserveerden inboedel, bestaande uit: Mahonij- en andere houten Meubelen, als Canape's, Fauteuils, Stoelen, Tafels, Kasten, Speeltafels, Ledikanten, Spiegels, Schilderijen, Lampen, Zilver-, Pleet-, Kristal- en Glaswerk, goed gedresseerde hardloopende Paarden, Rijtuigen, enz.

Dingsdag te voren van 's morgens 8 tot 's middags 12 ure te bezigtigen. (46)

De ondergeteekenden zullen op hunne naaste vendutie mede verkoopen:

eene Obligatie

ten laste van den Chinees *Jap Haysan*, groot *f* 4000,—.

(38) VOUTE & JACOBSEN.

Wordt Gevraagd:

eene gouvernante, op een landgoed nabij Salatiga; men gelieve zich *franco* te adresseren aan *G. L. d'Abo*, te Salatiga. (56)

Wordt gevraagd

eene Persone geschikt tot de opleiding van 4 kinderen, waarvan het oudste 7 jaren telt. Adres onder Letter A aan den boekhandelaar *H. M. van Dorp.* (45)

☞ Eene weduwe met kinderen en zonder eenig middel van bestaan, zag zich gaarne geplaatst in eene huishouding, om het opzigt over dezelve waar te nemen. Zij gevoelt zich tevens in staat, eenige kinderen onderwijs, benevens les in de handwerken en op de piano en guitar te geven.

Adres, franco lett. Z bij de boekhandelaren en boekdrukkers

(33) LANGE & Co.

Bij acte op den 13den Januarij 1854 onder No. 32, voor den ondergeteekende verleden, is tusschen de heeren *Nikolaas van Riet* en *Johannes Eduard ter Gouw* eene compagnieschap aangegaan tot het drijven van Toko- en Commissiehandel, voor den tijd van vijf jaren, aanvang genomen hebbende 1 Januarij 1854 en eindigende Ultimo December 1859.

Geschiedende deze bekendmaking ter voldoening aan het bepaalde bij art. 28 van het Wetboek van Koophandel voor Nederlandsch Indië.

(60) J. C. MEIJER, Notaris.

KLEEDERMAKERIJ
en
MAGAZIJN VAN HEEREN MODE ARTIKELEN
van
S. D. BRANDON,
Nieuwpoortstraat, over de Javasche Bank.

Op Donderdag 12 dezer is het Magazijn geopend, en worden bestellingen aangenomen op alle soorten van Heeren Kleedingstukken, die tot de minste prijzen en met den meesten spoed zullen gereed zijn.

Tevens is het Magazijn ruim voorzien van Heeren-Doeken, Foulards, Handschoenen, Overhemden, Borstrokken, Onderpantalons, Kousen, Sokken, Lakens, Broekenstoffen, Vestenstoffen, Hoeden, Petten, Schoenen, Pantoffels en alles wat tot een compleet Magazijn in dit vak behoort. (43)

BERIGT AAN LANDHEEREN.

Een uitgezochte troep van 15 stuks Koebeesten, meest Europeesch ras, waaronder twee Europesche Stieren.

Vier Metalen Draaibassen op Affuiten, benevens eene fraaije en groote Metalen Klok.

Te bevragen bij

(58) A. VAN OMMEREN & Co.

L. H. LUCK

heeft ontvangen een groot assortiment Hang-Klokken en Zilveren Horologien, dewelke bij hem tot billijke prijzen verkrijgbaar zijn. (39)

La soussignée a reçue des Corsets, avec et sans coutures. Jupes Crinoline, Mitaines Filet noir et blanc.

(41) M. JANET.

VERLOREN:

Een Lederen Porte-Monnaie, inhoudende:
Een Recepis van *f* 25,—
Negen dito » - 10,—
Een of twee dito » - 5,—
Drie dito » - 1,—

van den hoek op Parapattan en zoo langs de Zuid en Zuid-West zijde van het Koningsplein tot op den weg van Tanah-Abang. De vinder gelieve dezelve terug te bezorgen aan den Heer *van Dorp*, en kan op eene belooning rekenen.

BATAVIA, 14 *Januarij* 1854. (55)

THEODORA. (*slot.*)

Ik had daar omtrent een half uur alleen gelegen, toen ik voetstappen buiten op het tuinpad hoorde. Het hoofdeinde mijner rustbank was zoo geplaatst, dat ik niet gemakkelijk zien kon wie er aankwam, maar weldra kwamen de voetstappen nader en traden Theodora en Nevill door het openstaande venster, dat bijna tot aan den grond reikte, de kamer binnen.

— Ik was al verlangend om mijn kind te zien, zeide ik zacht, en met eenige liefderijke woorden boog zij zich over mij heen en kuste mij wel verscheidene malen.

Nevill bleef naast haar staan en zeide glimlagchend: Wilt ge mij ook geene welkomst geven?

Ik zeide hartelijk, want ik meende het: Gij weet wel dat gij altijd welkom zijt.

Hij drukte mij de hand, en na een oogenblik van stilte vervolgde hij op een half vrolijken, half ernstigen toon:

— Tante Dina, ik kom u om eene gift vragen — de grootste gift die ik ooit iemand gevraagd heb. Zult gij die toestaan, denkt gij?

Ik zag hem ernstig aan, hopende en twijfelende; maar ik kon niet spreken en hij wachtte ook niet lang naar mijn antwoord, maar laag bukkende vervolgde hij, met eene stem, welker welluidende teederheid mij nog in de ooren klinkt:

— Geef mij — geef mij uwe Theodora om voor altijd mijne Theodora en mijne vrouw te zijn.

Ik zag van hem naar haar. Ik zag zijn zegevierenden glimlach en hare gloeijende wangen en neergeslagene oogen: en toen wist ik dat het *waar* was en beproefde ik te spreken. Maar het was slechts met afgebrokene, half schreijende, krachtelooze woorden — o zoo flaauw en slecht — dat ik de innige blijdschap van mijn hart uitdrukte; maar zij verstonden mij toch, en fluisterende » God zegene u! bukte Nevill en drukte een kus op mijn voorhoofd, en mijne lieveling sloot mij in hare armen, en zag mij aan met betraande, maar heldere oogen, in welker blaauwe diepte ik eene geheele nieuwe wereld van geluk ontdekte.

Met nog weinige woorden kan ik al het overige verhalen. Theodora was nog zeer jong en Nevill had weinig behalve zijn *fellowship* om van te leven, en daarvan zou natuurlijk zijn huwelijk hem berooven. Er werd dus afgesproken dat zij nog een jaar of twee zouden wachten eer zij trouwden, en op het einde van den herfst scheidden zij. Nevill begaf zich naar eene hulppredikers plaats nabij Londen, en Theodora ging met hare moeder naar familie verder in het noorden.

Het was voor mij een treurige winter, want zonder mijn kind was ik zeer eenzaam, maar ik zag met hoop de toekomst te gemoet en iedereen was zeer goed en vriendelijk voor mij. In de lente verheugden wij ons in een onverwacht geluk, want eene predikantsplaats in de nabijheid, die Mr. Beresford te begeven had, kwam vacant, en eer het weder regt zomer werd, was Nevill daar gevestigd. En toen werden mijne lievelinge en hij getrouwd.

Er is een klein meisje met donker blaauwe oogen en gouden lokken, dat dikwijls een zonneschijn in mijne kamer brengt, wier vrolijk gelach mij het hart streelt, en wier zachte lieve stem ik zoo gaarne hoor, als zij digt naast mij hare liedjes voor mij zit te zingen. Zij noemen haar Dina, en ik weet dat zij de lievelinge mijner lievelinge is; maar als ik haar aanzie, ben ik in staat om te vergeten dat er twintig jaren verloopen zijn, en nog te gelooven dat het mijne kleine Theodora is, die mij als kind is teruggegeven.

Eene Goede Daad.

In een der prachtige huizen, welke te Lyon het schoone plein van Bellecour omringen, woonde in 1842 Anastase Claudius Rameau. Gesproten uit een onaanzienlijke familie, was hij op zeer jeugdigen leeftijd in een katoenwinkel geplaatst. De jonge Anastase, hoewel niet sterk van gestel en doorgaans bleek van gelaat, had door zijn ijver en geschiktheid de gunst zijner patroons in hooge mate verworven. Hij onderscheidde zich door zijn

VERMIST

uit de woning van Mevrouw *Vincent*, **een Hond**, (spaniel-reu) zwart en wit gevlekt, genaamd *Aimé*.
Diegeen die hem kan aanwijzen of terug bezorgen, kan op eene belooning rekenen. (52)

TE KOOP

Het Huis en Tuin gelegen op Jacatra, toebehoorende aan Mevrouw de weduwe *Gratiaan*.
Adres bij
(34) W. T. GOTTER.

WORDT TE KOOP AANGEBODEN.

Een Rijpaard hoog 4. 6 duim benevens een span buitegewoon kleine en goed gedresseerde paardjes geschikt voor een kinderwagen of kleine handchaise.
Te bezigtigen bij den Heer *Tentée* Stads-Herberg.
(50) P. KESSLER & Co.

TE HUUR

Een Engelsche Jagtkar op vier Veeren, geschikt voor een en twee paarden, bij
(59) A. VAN OMMEREN & Co.

TE KOOP

Primo Maart het Huis, thans bewoond door den Heer *Scheuer*, op het Koningsplein.
(53) G. INGRAM.

TE HUUR.

Om tegen primo Maart te aanvaarden: een groot Heerenhuis met uitgebreiden Tuin en Erf, gelegen Gang Chaulan, naast de rivier Petodjo, nu nog bewoond door den WelEdelen Heer *Ramack*.
Te bevragen bij
(35) E. WIJSS, q.q.

TE HUUR

Een Huis te Petodjo (Gang Chaulan), onmiddelijk te aanvaarden.
Te bevragen bij
(36) E. WIJSS, q.q.

TE HUUR

Een Huis op Noordwijk. — Nadere informatien bij den bewoner
(40) Dr. EISINGER.

Debiteuren en Crediteuren in den boedel van wijlen den Heer *J. van Es*, Candidaat Notaris worden verzocht, ten spoedigste aangifte of betaling te doen aan
den Test. Executeur,
E. J. H. VAN DER BEEK.
(48) *Gang Petjanongan.*

Wissels op *Nederland*.
bij
(3) G. SUERMONDT & Co.

Wissels op *Nederland*
bij
(7) DE WEERDT, RUYL & Co.

BERIGT.

Degenen die hun abonnement op

DE ROTTERDAMSCHE COURANT
en
HET ALGEMEEN HANDELSBLAD
(Editiën voor Oost-Indië)

wenschen te continueren voor 1854, of een zoodanig abonnement willen aangaan, worden beleefd verzocht, het abonnements-bedrag, *zijnde voor ieder Blad* **Zes en dertig** Gulden Recepissen, tijdig genoeg aan de ondergeteekenden **franko** te willen overmaken, kunnende, overeenkomstig het verlangen van de directie dezer bladen, geen abonnement worden aangenomen, zonder gelijktijdige voldoening van den inteekeningsprijs.
De Correspondenten-Expediteuren,
(1188) LANGE & Co.

Het November Nummer van
Dr. van Hoëvell's Tijdschrift van Nederlandsch Indië
bevat een treffend gelijkend Portret van
De Hertog Bernhard van Saxen Weimar,
als Kommandant van het Indische leger, met bijschrift, benevens een uitgewerkt stuk over
De Verwikkelingen van het Indisch Gouvernement met de Chinesche bevolking op Borneo, opgehelderd door *acht kaarten en plannen.*
Het abonnement voor 1854 op genoemd Tijdschrift, dat steeds toeneemt in belangwekkenden inhoud, staat open bij
(47) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

FRANKFORT LOTTERY.
STATE LOTTERY.
Established 1789.

Grand Prize and Premium distribution of the Free *City of Frankfort* on the Maine of
Florins 1,064,780 equal to about 88,000 p. Sterling.

This distribution is guaranted, authorized and under the Management of the Government, contains 18,400 numbers in all, out of which 6000 prizes and 11 premiums are drawn. Secondly, the prizes are, one of 200,000 fls. about £ 16,700 (12 fls. being equal to £ 1 st.,) one of 100,000 fls., and a premium of 100,000 fls., also prizes of 50,000 fls., 20,000 fls., 15,000 fls., 12,000 fls., besides many other smaller ones.
Leading Features of this Lottery.
Guarantee by the *Government* of the *Capital* required for the full payment of Prizes to Shareholders,
Administration by a *Special Committee*, appointed and superintended by the legislative body of the *High Senate.*
Security given by General Agents.
The *fair* and *equitable* management of the drawing, each Number being drawn and its fate *distinctly* pointed out in the List of Results published and revised by the Executive Committee.
Drawings in Public and *Immediate Payment in Cash* of the Prizes gained on presenting the winning numbers.
The Drawing takes place irrevocably on the 27th. *of March and close on the* 22th. *April* 1854.

PRICE OF SHARES.
One Whole Share £ 10 st. One Half Share £ 5 st.
One Quarter Share £ 2:10 sh.

The following advantages are given by taking a number of Shares, viz:

5 Shrs, or	10/2 Shrs, or	20/4 Shrs,	Cost only £	45 st.
10 »	» 20/2 »	» 40/4 »	» »	80 »
20 »	» 40/2 »	» 80/4 »	» »	150 »

Remittances can be made in Drafts on Holland at 12 fls. = £ 1 st., or the Money can be paid to any Bank of respectable Commercial House for transmission to Messrs. *Schwarzschild & Co.*, 26, Lombard Street, London.
Immediately after the Drawing, Officials Lists will be sent to each Shareholder.
Shares and Prospectus are to be had of the undersigned, who are *appointed* for the sale of Shares for Home and Foreign Countries.
The Prizes obtained will be paid in Batavia through an established Bank, and parties having transactions in any of the principal Towns in Europe can intrust them to our Firms.
J. A. SCHWARZSCHILD & SONS,
Bankers and sole appointed Government Lottery Agents. Frankfort on Maine.
Prospectus may be seen at the office of this paper and money will be received on account of the above.
(1293)

Stoomschip Koningin der Nederlanden.

Dit stoomschip zal weder in eene geregelde vaart worden gebragt langs de Noordkust van Java, en van hier vertrekken naar Samarang en Soerabaya, op Vrijdag den 13den dezer.
Voor passage gelieve men zich te vervoegen ter stoomboot kantore.
(44) MACLAINE, WATSON & Co.
BATAVIA, 10 *Januarij* 1854.

Voor Passage naar Nederland, om direct van hier, vermoedelijk tegen het einde dezer maand Januarij, te vertrekken, wordt aangeboden het nieuw gebouwd Brikschip *Elizabeth en Jacoba*, kapt. *P. L. Zeeman*, zijnde daartoe bijzonder goed en zeer ruim ingerigt, voornamelijk voor eene familie. Men gelieve zich te adresseren bij den gezagvoerder of bij de agenten
(54) HAAGER & SCHUURMAN.

HESSIAN ADVERTISSEMENT
Great Hessian State Loan of 6,725,000 Do[llars]

To be reimbursed with 16,581,510 Dollars, or. . . . . 2,400,000 p. Sterling
This Loan is guaranted by the Government, and c[on]tracted by the eminent Banking House of Messrs. *M. von Rothschild and Sons*, in Frankfort on the Main
The following capital prices must be gained, viz:

14 of 40,000 Dollars.	60 of 4,000 Dollars.
22 of 36,000 »	60 of 2,000 »
24 of 32,000 »	120 of 1,500 »
60 of 8,000 »	180 of 1,000 »

etc., etc. The smallest Prize is 55 dollars.
The next drawing will take place 1 Juny 1854. T[he]
PRICE OF THE SHARES is as follows:

One share for £ 1 St.	Thirty shares for £ 20 St.
Six » » 5 »	Sixty-five » » 40 »
Thirteen » » 10 »	137 » for » 80 »

The undersigned have great pleasure in announc[ing] that they are now appointed *Sole Agents* for this d[is]tribution in the British and Dutch Colonies, in con[se]quence of the former Agents having *illegally* insert[ed] in their shares, and made a *deduction of ten per ce[nt]* on payment of the Prizes, without such being mention[ed] in their Prospectus, or authorized by the Contractors
It has been thought necessary to lay these facts b[e]fore the Public, so that they may *not be deceived the caution which the dismissed Agents have thou[ght] fit to insert in the Newspapers.* The public are the[re]fore informed, that if they wish to purchase Sha[res] enjoying the full advantages, without any deductio[n] they must be signed by one of *our Firm*, who ha[ve] been the Agents in England for upwards of twel[ve] years, during which period, they have paid, to succe[ss]ful holders of Shares in Great Britain, prizes to t[he] amount of £ 52,000 St., free of deduction, which ha[s] been distributed in Liverpool, Birmingham, Mancheste[r] London, &c.
Shares will be forwarded, on receipt Bank Not[es] Bills, or Drafts on Holland à 12 fls. equal £ 1 St.
Each Shareholder will receive, immediately after the Drawing, the List of the successful numbers.
The prizes obtained, will be paid in Batavia throu[gh] an established Bank, upon delivery of the Prize Sha[res]
Apply without delay, to the appointed Governme[nt] Agents, Messrs. *J. A. Schwarzschild and Sons*, Banke[rs] Frankfort on the Maine; or their House, Messrs. *Schwarzschild & Co.*, 26, Lombard Street, London.
J. A. SCHWARZSCHILD & SONS,
Bankers and sole appointed Government Lotte[ry] Agents Frankfort on Maine.
Prospectus may be seen and shares may be had [at] the office of this paper. (1294)

Met het Ned. Snelzeilend Clipperschip *Califo[r]nie* kapt. *F. C. Jaski*, thans alhier gearriveer[d] wordt passage naar Nederland aangeboden.
Het vertrek van dezen bodem regtstreeks va[n] hier naar Holland is bepaald tegen het midde[n] der volgende maand.
Nadere informatien zijn te bekomen bij den Gezag[]voerder in het Marine Hotel, en bij de Ondergeteeken[]den alwaar mede ter bezigtiging ligt de teekening van d[e] Campagne en passagiers hutten.
B. KOPERSMIT & Co.
BATAVIA, 10 *Januarij* 1854. (4[9])

BATAVIA.

De maanden lange, bijna zonder noemenswaardig[e] afwisseling aangehouden hebbende droogte is, sin[ds] ll. Woensdag avond, door rijkelijke regenbuijen ver[]vangen, die de hoop doen ontstaan, dat het padige[]was, hetwelk reeds veel door gebrek aan water gele[den] had, zich als nog geheel moge herstellen en ee[n] rijken oogst afwerpen.
Wij hopen weldra ook van midden Java en uit de[n] Oosthoek de tijding te ontvangen, dat zich ook daa[r] de Westmousson heeft ingezet, opdat alle, niet geheel ongegronde, vrees voor eene mislukking van het gewa[s] moge wijken.
— Omtrent de oorzaak van den moord van den Inlande[r] *Nairin* te Bekasi, medegedeeld in ons No. van den 3[1] December 1853, No. 104, hebben wij nog de volgende inlichtingen bekomen.
Nairins echtgenoot, *Jaisam* genaamd, is eene schoone vrouw, die voor haar huwelijk drie pretendenten heef[t] gehad, waarvan twee door hare ouders waren afgezegd doch een derde *Bapa Sero*, een gegoed man, ruim 5[0] jaren oud en sterk op haar verliefd, was door hen aan[]genomen en zij hadden reeds *f* 8,— als trouwgift va[n] hem ontvangen. *Jaisam* wilde echter niets van he[m] weten en koos *Nairin*, een knappe 25 jarige jongeling

---

last voor orde en werkzaamheid, was altijd de eerste in het magazijn, vlijtig, gehoorzaam, onderdanig; hij bekommerde zich weinig om een schitterend toilet; zocht niet naar verstrooijingen en vermakelijkheden, en scheen dus al de deugden, zoo niet al het genie van een volmaakten koopman en winkelier te bezitten. Op deze wijze bragt hij een twintigtal jaren in het sombere kantoor of magazijn door, zonder veel meer van de wereld te zien dan de straten welke hij dagelijks door moest, om van zijn huis naar 't kantoor en weder van daar naar zijn huis te gaan. Na dien tijd rekende hij het gepast, om voor eigen rekening zaken te gaan doen; voortgeholpen en overal aanbevolen door zijne vroegere patroons, met wie hij steeds in de beste verstandhouding leefde, had hij een winkel opgezet, en de fortuin had hare beste gunsten over hem en zijn gezin uitgestort. Alles liep hem meê; hij deed voordeelige speculaties, die hem weldra een vrij aanzienlijk vermogen deden verwerven; en hoewel bij eigenlijk noch jong, noch schoon, noch geestig was, had hij het geluk gehad een jong, beminnelijk meisje te leeren kennen, met hetwelk hij later in 't huwelijk was getreden. Wij willen niet zeggen dat Octavie Radignet juist zeer veel liefde voor hem gevoelde; maar 't was een huwelijk gelijk er zoo vele gesloten worden; en in weerwil van eenige kleine teleurstellingen had zij eigenlijk nooit reden om den gedanen stap te betreuren. Hun huwelijksgeluk was evenwel niet van langen duur; na eene verbindtenis van omstreeks twintig jaren overleed de vrouw, en liet haren echtgenoot twee kinderen na, van welke de zoon, Paulus, ongeveer achttien jaren oud was terwijl de kleine Anaïs ter naauwernood acht zomers telde. Mevrouw Rameau gaf op haar sterfbed den wensch te kennen, dat haar man de jeugdige Anaïs niet uit het ouderlijk huis zou verwijderen, maar dat zij in hetzelve hare opvoeding zou ontvangen.
Anastase Rameau was vijftig jaar oud toen zijn vrouw stierf; hij betreurde haren dood met ongeveinsde tranen. Zijne dagelijksche bezigheden beroemden hem geen belangstelling meer in, sedert hij in zijn huisgezin haar verloren had, met wie hij dikwijls een uurtje over de loopende zaken kon spreken; hij verkocht zijne affaire, waartoe zich juist eene aannemelijke gelegenheid opdeed, en vestigde zich in het benedengedeelte van een huis, dat hij aan het plein Bellecour bezat. Zijn zoon Paulus vertrok naar Parijs, om aldaar in de medicijnen te studeren; en het huisgezin van den rentenierenden koopman bestond uit hem, zijne dochter en eene gouvernante die hij uit Parijs had laten komen, en die belast was met de opvoeding der kleine Anaïs. Mijnheer Rameau gewende zich toen om aan iedereen te vertellen, dat hij de gelukkigste mensch ter wereld was, maar om de waarheid te zeggen, er was nergens een mensch die zich doodelijker verveelde dan hij. Hij stelde nog wel eenig belang in zijn vorig beroep, en bleef steeds op de hoogte van den prijs van katoen en zijde; maar deze zaken konden hem op den duur niet bezig houden. Wetenschappen en kunsten waren hem ten eenen male vreemd; hij had in zijne jeugd te weinig tijd en gelegenheid gehad om ze te beoefenen, en thans was het te laat. Hij bezat aan huizen en landerijen een jaarlijks inkomen van veertig duizend francs, een goed oppassenden zoon, een lieve aardige dochter; maar in den grond betreurde hij zijn ouden winkel en zijn kantoor; kortom, gelijk eene bekende schrijfster gezegd heeft, hij was een dier menschen welke geen verstand genoeg hebben, om in niets te doen hebben pleizier te vinden.
Daarbij verweet zijn geweten hem van tijd tot tijd eene slechte daad. Anastase had een broeder gehad, die te Parijs gewoond en zeer voordeelige zaken had gedaan; maar te gronde gerigt door de omwenteling van 1830, was hij de prooi geworden zijner schuldeischers, welke hem zijne vrouw en zijne dochter in den diepsten afgrond van ellende hadden gestort. Bij verschillende gelegenheden had Pierre Rameau zich tot zijnen broeder gewend; de rijke Anastase had den ongelukkige geene enkele maal uit de verlegenheid gered, die van wanhoop en zorg zich eene ziekte op den hals haalde waaraan hij weldra stierf. Zoolang Anastase zich in de beslommering zijner zaken bevond had hij zich weinig

echtgenoot. Zoodra *Bapa Sero* dit vernam eischte hij zijne trouwgift terug, waaraan werd voldaan, doch ... ermede niet te vreden, kocht hij den Inlander *Je-oen*, der van een der twee vroegere pretendenten, wonende de kampong Kebentenen, alwaar *Noirin* het slagtoffer zijner wraak geworden is, voor *f* 15,— om, om zen te vermoorden.

Verscheidene omstandigheden leidden de policie om zegden *Je-oen* van dien moord te verdenken. Hij werd gearresteerd en bekende, verklarende tevens door tusschenkomst van een derden persoon, die zulks bevestigt, van *Bapa Sero* een voorschot van *f* 2,— ontvangen te hebben. De laatste blijft alles ontkennen en de zaak zal eerstdaags door den omgaanden regter beslist worden.

— Men leest in het *Natuurkundig Tijdschrift voor Nederlandsch Indie* het volgende:

In het Tijdschrift, *Das Ausland*, No. 2, 1853, komt dit berigt voor:

„Wij vinden in de *Shipping Gazette* van 3 Januarij de volgende mededeeling, ontleend aan de verhandelingen der Fransche Academie.

Tot heden was er geen middel bekend, om te weten, of er eene aardbeving op handen is, zoo als men door den barometer een' storm kan vooruit zien. Thans schijnt dit echter ontdekt te zijn. De heer *Ratti Menton* namelijk, behoorende tot het gezantschap van Frankrijk bij de Argentijnsche Republiek, heeft de Parijssche Academie met zulk een middel bekend gemaakt. Het bestaat in niets anders, dan in eenen magneet, waaraan een klein stuk ijzer wordt gehangen. Kort voor het ontstaan eener aardbeving verliest de magneet zijne kracht voor eenigen tijd, en dus valt het ijzer er af.

Volgens den heer *Ratti Menton*, heeft een zeer kundig en beschaafd officier der Republiek, de overste *Espinosa*, gedurende een veeljarig verblijf te Arequipa, waar aardbevingen zeer menigvuldig zijn, deze aanwijzing van den magneet geruimen tijd beproefd en bevestigd gevonden. Ook zonder in aanmerking te nemen, welk gewigt deze zaak heeft erlangd, door de openbaarmaking in de verhandelingen der Parijssche Academie, was zij op theoretische gronden wel eenigzins te vermoeden, wegens de verwantschap tusschen electriciteit en magnetismus. Het is reeds lang bekend, dat de electrische kracht door aardbeving eene storing ondergaat.

— De heer *Hilliard*, een Amerikaansch reiziger, heeft onlangs een werk uitgegeven onder den titel van: „Zes maanden in Italie" en zegt daarin onder anderen:

„Een Engelsch oorlogschip schijnt immer binnen één dag zeilens te zijn van elke haven ter wereld. Mogten enige politieke bewegingen uitbarsten, onverschillig in welke haven op onzen aardbol en als er daardoor, al ware het slechts één stuk Engelsch laken of een enkel pond Engelsche thee in gevaar gesteld wordt, dan kan men verzekerd zijn, dat binnen acht en veertig uren een Engelsch fregat of oorlogsstoomboot, het anker alhaar zal laten vallen, met een air, of het zeggen wilde: „Hier ben ik; verlangt iemand ook iets van mij?""

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

Betrekkelijk den stand van zaken te Sambas en de aangelegenheden met de Chinezen aldaar, zijn wij in staat gesteld, ten vervolge op onze vroegere mededeelingen te dier zake, het navolgende aan onze lezers te berigten.

De blokkade der riviermonden werd streng voortgezet, ofschoon de ingevallen regenmousson het noodzakelijk had gemaakt de voor die monden liggende kruisbooten van lager wal af te nemen en onder de eilanden Po Kobon en Djawadjoe te stationneren, om van daar, bij goed weder, langs de kust te kruisen, terwijl des nachts, door het uitzenden van rondes met sampangs, werd gewaakt. Het gerucht had zich bevestigd dat de gewapende benden van Thaijkong uit elkander waren gegaan; — slechts een 150tal was overgebleven en bezette de wachtposten aan de strandplaatsen, — de ontwapenden hielden zich bezig met het planten van aardvruchten en het graven van goud.

De kapthay van Mandor had in de eerste dagen van December aanzoek van Montrado gekregen om eene deputatie van Thaijkong te ontvangen, ten einde hem over hunne aangelegenheden te spreken, en zijne bemiddeling in te roepen; hij had echter zoowel het een als het ander geweigerd, onder betuiging dat zoolang het gouvernement hunne onderwerping niet had aangenomen, hij noch met hen, noch met hunne zaken iets te maken wilde hebben. — Vele Chinezen hadden ter sluik deze landstreek verlaten, en hielden zich elders bij hunne landgenooten schuil.

NEDERLAND.

Zekere *Willem Butter*, woonachtig onder Kralingen, dezer dagen bezig zijnde met het repareren van zijne woning, vond na het opbreken van den steenen vloer, onder den grond, een pot of melkkan, gevuld met een groot getal oude zilveren muntspeciën, als Zeeuwsche rijksdaalders, achtentwintigen, daalders, guldens, enz., ter waarde van ongeveer *f* 1.350,—.

— Een landbouwer uit de gemeente Steenwijkerwold heeft bij eenige vertimmeringen aan zijn huis onder den grond een groot stuk goud gevonden; de waarde daarvan is in evenredigheid der grootte vrij belangrijk, maar kan nog niet worden opgegeven.

— Twee ambtenaren, gestationeerd te Emmen, lagen in den nacht van 12 November op surveillance tusschen hunne standplaats en Roswinkel, en slaagden er in om, van vijftien zoutsmokkelaars, elf aan te halen. Tien hunner zetten het op een loopen. een wordt door de commiesen gepakt en gekneveld. Een der ambtenaren begeeft zich op weg om een wagen van Emmen te halen, ten einde de 11 pakken zout te vervoeren. De achtergeblevene ambtenaar slaat den smokkelaar uit medelijden den mantel van zijn afwezigen ambtgenoot om, opdat hij meer voor de koude zoude beveiligd zijn. Toen de smokkelaar den op weg geganen ambtenaar genoegzaam verwijderd acht, weet hij de touwen, waarmede hij gebonden is, los te krijgen, valt den over geblevenen ambtenaar aan; zij geraken aan het worstelen, vallen beide in een sloot, kruipen er weder uit; de worsteling vangt op nieuw aan. met dat ongelukkige gevolg, dat de ambtenaar, zijn leven waarschijnlijk moetende verdedigen, zijn belager heeft doodgeschoten.

— Z. M. heeft benoemd: Bij de infanterie tot kapitein (bij keuze) den 1sten luitenant *A. W. P. Weitzel*, van het reg. grenadiers en jagers en hem voor vijf jaren gedetacheerd bij de landmagt in Oost-Indië, als adjudant van den luit.-generaal jhr. *F. V. A.* ridder *de Steurs*, benoemd kommandant van het leger in Oost-Indië. Tot officieren van gezondh. 3de kl. bij de milit. geneesk. dienst in Oost-Indie, de heeren *Josef Frans Trenkwalder* en *Carel Philemon Uhlig*.

Pensioen verleend: Aan den officier van gez. 2de kl. *C. Loeffler*, van de mil. geneesk. dienst in Oost-Indie, op verzoek.

ENGELAND.

Een Engelschman, die op de Russische scheepswerven te Croonstadt eene betrekking bekleedde, deelt mede, dat al de Britsche werklieden, die op deze en andere etablissementen in Rusland werkzaam waren en een groot aantal beliepen, uit hunne diensten ontslagen zijn.

FRANKRIJK.

Eene achtingswaardige vrouw, echtgenoote van eenen pachter te Hardat, was sinds eenige jaren, op sommige tijdstippen, met het idee behebt, dat zij zoodanig verdorven was, dat haar ontwijfelbaar het helsche vuur moest ten deel vallen, tenzij zij hare zonden uitdelgde door zich hier op aarde te verbranden. Hare inbeelding dagelijks sterker wordende, plaatste zij eene menigte takkebossen in den oven en wachtte tot dezen half verbrand waren, waarop zij zelve in den oven kroop, waarin zij weldra deerlijk gebrand gevonden werd. Niettegenstaande de dadelijk aangewende geneeskundige hulp, stierf de ongelukkige vrouw weinige uren daarna in een vreeselijken doodstrijd.

— Als een bewijs, welke de gevoelens van het Fransche bestuur omtrent den Turkschen oorlog zijn, kan strekken, dat de uitventers der avondbladen te Parijs de vergunning hebben gekregen de kreten „Nederlaag der Russen! Overwinning der Turken!" te doen hooren. Gedurende de laatste jaren was zoo iets verboden.

De sympathie voor de Turken is klimmende. In de groote opera, bij gelegenheid der opvoering van *Guillaume Tell*, greep men gretig de gelegenheid aan om luiden bijval te betoonen bij de zinspelingen op vrijheid en onafhankelijkheid in die opera voorkomende, en voegde daar telkens den uitroep „à bas les Russes!" bij.

DUITSCHLAND.

Men verneemt, dat het huwelijk van den keizer van Oostenrijk op den 24sten der maand April bepaald is, bij welke gelegenheid er eene amnestie ten behoeve der Lombardijers zal plaats vinden.

Te Weenen waren geruchten in omloop, dat er eene verandering in het kabinet zoude plaats vinden en men wil, dat de graaf *Ficquelmont* de portefeuille van buitenlandsche zaken zoude erlangen.

In de aanzienelijke kringen te Weenen fluistert men, dat, ten gevolge van ontdekte intrigues, de heerschende gevoelens jegens Rusland verre van gunstig zijn. Oostenrijk en Pruissen moeten dan ook aan den Rijksdag hebben kennis gegeven, dat zij in de Oostersche kwestie geheel onzijdig zullen blijven.

SPANJE.

Van Gibraltar meldt men, dat de oneenigheden tusschen den gouverneur en de inwoners zoo hoog geloopen zijn, dat er eene deputatie naar Engeland vertrokken is om het voorgevallene aan het ministerie van coloniën bloot te leggen. De gouverneur had een of tweemaal het houden van meetings streng verboden en geweigerd de klagten, die door eene groote menigte inwoners onderteekend waren, naar huis op te zenden, weshalve dezen er toe zijn overgegaan zelven herstel hunner grieven aan den hertog van New-Castle te verzoeken.

ITALIE.

In Piemont heerscht thans weder eene sterke spanning tusschen de kerkelijke partij en het ministerie, die zich vooral heeft geopenbaard sedert de heer *Ratazzi* lid van het ministerie geworden is. Oorzaak is, dat hij het voornemen heeft de wet op het burgerlijk huwelijk en die betreffende de goederen der geestelijkheid door te zetten. Tot president der kamer is de heer *Buoncompagni* benoemd. Heden, 21 dezer, verneemt men per telegraaf uit Turin, dat eergisteren de 2de kamer aldaar ontbonden is, ten gevolge van hare oppositie tegen den senaat; dat de verkiezingen tegen 8 December zijn uitgeschreven en dat de nieuwe kamer den 19den dier maand zal bijeenkomen.

— De Oostersche questie verwekt eene groote deelneming in Lombardye, en de Oostenrijksche autoriteiten zijn in geenen deele op haar gemak. Hare politemaatregelen worden meer dan ooit met gestrengheid uitgevoerd. Paspoorten erlangt men slechts met de meeste moeite. Vreemdelingen worden, vooral als zij uit Piemont komen, niet toegelaten. Men wil dat de onlangs plaats gevonden hebbende verheffing van de graven *Casati* en *Borromeo* tot Piemontsche senaatsleden den Oostenrijksche agenten te Milaan evenveel leedwezen, als der Lombardysche bevolking vreugde verschaft heeft.

DONAUSCHE VORSTENDOMMEN.

Bucharest, 29 Oct. De Hospodar is naar Weenen vertrokken en het bestuur wordt door eene commissie waargenomen. De Russen hebben zich van al de publieke fondsen meester gemaakt. De militaire overheden hebben den prijs der levensmiddelen veel lager gesteld. De soldaten houden het toevoorzigt over de markten en als iemand het waagt een hoogeren dan den bepaalden prijs te bedingen, wordt hij gepakt en met slagen gestraft.

Prins *Ghika*, de hospodar van Moldavie, heeft zijn regentschap aan een raad van administratie overgegeven en is, via Czernowitz naar Weenen afgereisd. De Russische generaal *Usuroff* is voornemens het bestuur van dat vorstendom op zich te nemen.

De Russische troepen in de vorstendommen lijden aan kwaadaardige koortsen en men zegt, dat het getal der weerbare manschappen tot op 85.000 gedaald is. De reservetroepen uit Bessarabie kunnen eerst na zes weken aankomen. De *Bucharest Zeitung*, die onder het opzigt der Russische militaire autoriteiten gedrukt wordt, stelt het getal zieken, in de hospitalen verpleegd wordende soldaten op 12.000.

Over het algemeen was de sterkte der Russische magt veel te hoog opgegeven.

De Czaar had den Vladika zijn wensch te kennen gegeven, om door de Montenegorijnen ondersteund te worden. Hij beweert dat de oorlog tegen Turkije een heilige en vaderlandsche krijg is en dat de pligt der Montenegorijnen hunne deelname daaraan vordert.

Detachementen van Oostenrijksche troepen houden scherpe wacht over de grenzen van Servie. Men wil dat daar een sterke magt zal worden te zamen getrokken.

Bucharest, 31 October. Wij vernemen, dat prins *Gortschakoff* in de door den hospodar belegde vergadering van de raadsleden, dezen op hoogen toon heeft vermaand zich wel te wachten zich de ongenade des Czaars op den hals te halen. Hij gaf hun kennis dat een ieder, die valsche geruchten in omloop bragt, zonder vorm van proces, op staanden voet zoude worden opgehangen. Er zijn bevelen uitgevaardigd om al de zich aan de grenzen bevindende levensmiddelen naar het binnenste des lands te vervoeren.

Bucharest, 2 November. De Bojaren volgen het voorbeeld van hun hospodar en verlaten het land. Austria, Transylvania, Hongarije en Bukovina ontvangen de voornaamste familiën. Werfdepôts voor Wallachyers zijn ter dezer plaatse geopend en men is zeer bevreesd voor eene conscriptie.

Belgrado, 31 October. De nationale wapening gaat met ongeloofelijke snelheid voort. District-inspecteurs gaan van dorp tot dorp rond om ieders geweer na te zien. De prins en zijn volk koesteren dezelfde gevoelens en alle partijschappen zijn geweken. Men ontwerpt plannen voor de versterking der grenzen.

Nadere berigten deelen mede, dat de prins van Servie een zijner adjudanten naar Constantinopel gezonden heeft, om aldaar verslag te doen van den toestand van dat gewest en maatregelen tot deszelfs verdediging te nemen, ingeval er een aanval op dit gedeelte van Turkye mogt worden beproefd.

TURKYE.

De Malta mail van 25 November deelt mede, dat de vereenigde vloten de Dardanellen voor Constantinopel hebben verlaten. Wij vernemen dat er een klein misverstand tusschen de Engelsche en Fransche admiraals ontstaan is, ter zake van het verder opwaarts zeilen; de instructien van den eerstgenoemde waren minder stellig dan die van den laatste, die verklaarden dat de zijnen gebiedend luidden en dat hij zijne ankerplaats

---

over zijne hardvochtigheid bekommerd; maar sedert hij meer tijd had om tot zich zelven in te keeren, had hij over die daad vrij wat gewetenswroeging ondervonden. Kon er nog iets aan te verhelpen zijn? wat was er van zijne schoonzuster geworden, of van zijne nicht? Hij wist er niets van, en het stilzwijgen dezer ongelukkige vrouwen verbitterde zijn geluk.

Wel had hij zijnen zoon Paulus bevolen om te Parijs naar deze bloedverwanten onderzoek te doen; maar daar de gierigheid alle goede gevoelens bestrijdt, had hij hem tevens aangeraden, om niet te veel te geven en niets te beloven, wanneer hij eenmaal iets mogt ontdekken. Na verloop van een maand had Paulus geschreven dat al zijne nasporingen vruchteloos waren geweest, en dat hij niets ontdekt had. Zijn vader wist niet of hij zich over dat berigt moest bedroeven. Hij stond nog in twijfel, toen een nieuwe brief hem op een geheel andere wijze verstoorde. Het toeval had Paulus gediend, en hij had zijn tante wedergevonden, maar in een zeer beklagenswaardigen toestand, arm, ziekelijk en van iedereen verlaten. De toon van den brief was opgeruimd; de brave jongen was hartelijk verheugd, en dankte de Voorzienigheid voor hare hulp; hij bereidde zijnen vader, schreef hij verder, eene schitterende verrassing, verzocht hem om tegen niemand van deze gelukkige ontdekking te spreken, en eindigde met een allerverschrikkelijkst postscriptum in de volgende bewoordingen:

„Zend mij als 't u belieft, twee duizend francs; ik zal wel veel moeite hebben om mijn lieve tante iets te doen aannemen, maar het zal mij wel op de eene of andere wijze gelukken."

Twee duizend francs! 't was geen kleinigheid! Met omgaanden post kreeg hij van zijnen vader een zeer ontmoedigend antwoord, waarin onder anderen voorkwam:

„Ik verbied u, ooit uwe tante te gaan bezoeken of mij ooit weder van haar te spreken. Zijt gij dwaas met uwe twee duizend francs? gelooft gij dat ik millionnair ben? Gij kost mij jaarlijks 3600 francs, uw zuster 1000, hare gouvernante 1200, mijn huishouden 8000, en dan nog zoo veel bovendien.... waar wilt gij dat ik dat alles van daan hale? Twee duizend francs! ik begrijp thans hoe mijn broeder zich geruineerd heeft — 't is de schuld zijner vrouw. Ik verbied u, mij ooit weder van die zaak te spreken."

Paulus had, door al te grooten ijver, alles bedorven; hij scheen zulks te beseffen, want sedert dien tijd kwam in zijne brieven geen woord voor over het lot zijner tante. Hij sprak alleen van zijne studiën, die hij met vernieuwden ijver scheen voort te zetten. Verscheiden vrienden van Anastase, die van Parijs terug kwamen, spraken hem soms van zijnen zoon als van een voorbeeld van goed gedrag.

(*Wordt vervolgd.*)

BLADVULLING.

Wraak van een Uitgever.

Een in Donegal uitkomend blad vermeldt met zeer weinig woorden een bezoek, dat de graaf van *Ennis* op zijne landgoederen in die streken heeft afgelegd. Het schijnt, dat die lord zijne pachters op wat lange aanspraken onthaalt; „maar," zegt de *Ballyshannon Herald*, daar Zijn Lordschap nooit genoeg vaderlandsliefde heeft getoond, om zich op het dagblad van zijn graafschap te abonneren, denken we onze kolommen niet met zijne discoursen te vullen."

Op een hoopje doen.

Een geestelijke, onlangs te Manchester predikende, bad voor de koningin, prins *Albert*, al de kinderen, die hij één voor één bij name noemde, daarna voor de hertogin van Kent, en kwam juist aan den koning van Hanover, toen een goede hals van een boer, wien die catalogus wat lang voorkwam, plompweg uitriep: „Doe ze maar op een hoopje!" De gemeente stemde met dat verzoek in, door een hartig *amen* te roepen.

voor Constantinopel zoude verlaten, ook in het geval de Engelsche vloot hem niet verkoos te volgen. Zonder moeite werd echter dit verschil bijgelegd.

De Poolsche officieren hebben den Sultan *Abdul Medjid* hunne hulp tegen Rusland aangeboden, edoch, waarschijnlijk uit vrees om zulke tot wanhoop gebragte menschen te wapenen, is dat aanbod afgeslagen.

In de daartoe strekkende petitie, wordt onder anderen gezegd, dat de Poolsche officieren, die, na den ongelukkigen afloop van den Hongaarschen oorlog, gastvrij op het Ottomannisch grondgebied waren ontvangen, nimmer de edelmoedige bescherming van den Sultan, hun — toen Rusland en Oostenrijk hunne uitlevering vorderden om hen aan den beul over te leveren — zullen vergeten; dat zij het zich tot eene eer rekenen deze gevoelens van dankbaarheid openbaar te maken, en dat zij Z. H. hunne werkdadige hulp aanbieden, om tegen den algemeenen vijand de onschendbaarheid van het Turksche rijk te verdedigen.

— Particuliere berigten van Erzeroum dd. 25 Oct. melden dat de Turken een aanvallend en verdedigend verbond met Schamyl en de Mahomedaansche stammen van Mingrelia, Imeritia, Gouriel en andere onafhankelijke stammen van Azia hebben gesloten. Deze landstreken kunnen 80,000 krijgers, wel onderrigt in de bergoorlogen, opleveren.

☞ De Turken winnen zich nieuwe lauweren. Een Turksch leger heeft den generaal *Bariatinsky* in Armenie verslagen en hem naar Georgie terug gedreven. Het tooneel van dit gevecht was de sterkte Gumri, omstreeks 100 mijlen van Kars.

Brieven uit Weenen, te Parijs ontvangen, bevestigen de inname van Krajova door de Turken, na een korten strijd tusschen de troepen van *Ismael Pacha* en het Russische leger onder generaal *Fischbach*. Dezelfde brieven behelzen ook dat men *Omar Pacha* verwacht, om langs de linkerbank van den Donau een corps van 40,000 man *en échelon* te stellen, ten einde alzoo de krijgsverrigtingen in Wallachye te verzekeren.

Fuad Effendi, de minister van buitenlandsche zaken, wiens ontslag prins *Menchikoff*, bij zijne eerste komst te Constantinopel, met zoo onbeschaamde aanmatiging verlangde, heeft Constantinopel verlaten en zich als politieke directeur of keizerlijk commissaris naar het hoofdkwartier van *Omar Pacha* begeven.

De Turken hadden een kamp nabij Urbitza, op de Servische grenzen opgerigt. De Serviers, in geestdrift ontstoken, zijn als een cenig man opgestaan om hunne grenzen te verdedigen. Men verwacht dat hier een conflict uit zal voortvloeijen.

Aan deze zijde van Azia begunstigt de overwinning almede den sultan. Verscheidene Russische forten zijn genomen en men wil, dat het leger van prins *Woronzoff* tusschen de Circassiers en de Turken, die de grenzen des keizers zijn overgetrokken, beklemd zit.

De laatste berigten uit Constantinopel stellen *Abdul Medjid* den overwinnaar, als meer dan ooit bij het volk bemind voor.

CIRCASSIE.

Over Perzie zijn latere berigten omtrent den laatsten inval der Caucasische stammen ontvangen. Men verzekert, dat *Schamijl*, aan het hoofd van 20,000 bergbewoners, 25,000 Russen, in garnizoen te Zakkataila, heeft aangetast. De uitslag was den Caucasiers gunstig; de Russische bevelhebber was genoodzaakt om versterking te vragen, nadat hij eene menigte manschappen en — hetgeen *Schamijl* het meest van noode heeft — geweren verloren had.

Na een bloedig gevecht zijn de bergbewoners, ingevolge hunne taktiek, weder naar hunne ontoegankelijke natuursterkten getrokken.

CALIFORNIE.

Mevrouw *Ida Pfeiffer* is behouden van Batavia te San-Francisco aangekomen. De goudverschepingen houden geregeld aan.

— Er verschijnen tegenwoordig in Californie 38 couranten, waarvan 12 alle dagen, 1 om de twee dagen, en de overigen eenmaal per week uitgegeven worden. Zestien van deze couranten zien te Francisco het licht, 4 te Sacramento, 2 te Marysville, 3 te Stockton en 2 te Placerville.

EGYPTE.

De jongste berigten uit Alexandrië, loopende tot den 3den Nov., behelzen weinig nieuws. Als nadere bijzonderheden dient het volgende: De uitvoeren van graan uit Egypte duurden voort, terwijl door den onderkoning nog geen bepaald besluit nopens het aangekondigd verbod van uitvoer, genomen was. De Engelsche consul heeft, zegt men, van zijne regering den last bekomen, om met alle magt het uitvaardigen van dat verbod van uitvoer te keer te gaan; de consul moet zelfs reeds zóó ver zijn gegaan, van aan den onderkoning, in officieelen vorm, het regt daartoe te betwisten, vermits de Engelsche onderdanen, die thans in het bezit van groote partijen graan zijn, ten allen tijde het regt behooren te behouden, om over hun wettig eigendom te blijven beschikken. Het antwoord van den onderkoning was nog niet bekend, maar men gelooft, dat het gunstig zal zijn; te meer, daar de Fransche consul voornemens schijnt te zijn, den Engelschen krachtig te ondersteunen. — Men ging in Egypte voort met het maken van krijgstoerustingen. Men sprak van eene nieuwe ligting van 75000 man. Van eene andere zijde wordt echter gemeld, dat thans in Egypte zoo weinig geestdrift voor de Turksche zaak bestaat, dat de weerbare manschappen met geweld moeten aangeworven en de recruten geboeid moeten overgevoerd worden. — Den 25sten October heeft de Russische consul te Alexandrië zijn vlag en wapenschild ingenomen, daarbij te kennen gevende, dat hij op bevel zijner regering, met het geheele personeel van zijn consulaat, Egypte verliet, de Russische onderdanen aldaar, onder bescherming latende van den Zweedschen consul-generaal.

BRITSCH-INDIE.

De *Overland Singapore Freepress*, een nieuw aldaar uitgegeven wordend dagblad, bestemd tot de mededeeling der nieuws- en handelstijdingen uit de straatbezittingen, Java, Manilla, enz., behelst het volgende:

Eenige weinige dagen geleden, kwamen hier in eene jonk 800 Macaosche Chinezen aan. Vroeger waren er bereids een 400tal van dezelfde plaats aangekomen. De verhuizingen van China naar Singapore zijn dus in dit saisoen zeer levendig. De Macaosche lieden zijn van een woelziek karakter en zullen de policie noodzaken een waakzaam oog op hen te houden.

— Op het eiland Tikong, in den bogt van Jahore gelegen, zijn twee mannen door eenen tijger gedood.

— Tijdingen van Bombay, waar de cholera zeer hevig gewoed had, deelen mede, dat die ziekte aldaar heeft opgehouden.

— De *Straits Times Extra* behelst het navolgende: De krijgsoperatien van Rusland tegen Khiva en de intrigues van Russische beambten op onze noordwestelijke grenzen hebben de algemeene aandacht opgewekt. Zij maken voorzeker een gedeelte van het groote plan van keizer *Nicolaas* uit, waardoor hij vermeent in staat te zijn weder eenige stappen tot eene algemeene alleenheersching te kunnen doen. Engeland dient een wakend oog op dit verwijderd landschap te houden.

— Meer dan 3000 inboorlingen van den Indiaanschen archipel zijn, gedurende dit jaar, van Singapore naar Arabie vertrokken, om de pelgrimaadje naar Mecca te volbrengen.

Vijftien Javaansche koelies, op het suikeretablissement Caledonia werkzaam, wendden zich, op den laatsten dag der maand, tot den administrateur en eischten onmiddelijke uitbetaling van hun loon. De heer *Noel* zeide hun, dat zij gelijktijdig met de andere koelies zouden worden uitbetaald, doch zij, hiermede niet te vreden zijnde, drongen op den heer *Noel* aan. Deze beval hun terug te treden en toen zij weigerden nam hij een stok op, waarschijnlijk met het voornemen de voorsten te slaan, toen dezen hem den stok ontrukten en met een mes een aanval op hem deden. Hij ontvlugtte in eene kamer en kwam met een jagtgeweer gewapend weder te voorschijn, dreigende den eersten die voortschreed te zullen neerschieten. Hierop zond hij naar de policie, die eenige inlandsche soldaten afzond, waardoor aan dit vooral een einde gemaakt werd.

— De *Pinang Gazette* van den 17 Dec. verhaalt het volgende:

In den nacht van den 9 viel een troep van eenige Maleijers de huizen van drie Chinezen, in het dorp Bukit Tengah, aan en beroofde dezen van alles wat er zich van waarde in bevond. Het schijnt dat zij in booten waren aangekomen en op dezelfde wijs weder vertrokken. Nabij de plaats van den gepleegden roof bevindt zich een policiewacht van twee inlandsche soldaten, die verklaren, op het vernemen van het gerucht, op de roovers geschoten en de inwoners ter hulp geroepen te hebben, waarop echter geen antwoord ontvangen was. Een half uur te voren had de constabel *Jeremiah* met zijne Inlandsche wacht de ronde gedaan. Alhoewel de nacht zeer donker was, had men 9 der roovers herkend.

CHINA.

De *Overland China Mail* van den 27 Dec. bevat het volgende:

Te Canton zijn twee jonken van Tien-Tsin aangekomen. De eene was den 18 de andere den 25 November van daar vertrokken. Zij bragten het berigt mede, dat een leger der insurgenten, langs het keizerlijk kanaal, noordwaarts was opgerukt en verscheidene steden aan de oevers van dat kanaal had ingenomen. Dit leger was in 3 afdeelingen gesplitst, waarvan een zich te Tsing-Hai, een ander te Tuh-Lin en het derde te Yang-Lin-Ching bevond; de sterkte van elke dier divisien werd op 6000 man berekend. Op het tijdstip, dat de laatste jonk afzeilde, hadden de insurgenten het beleg nog niet voor Tien-Tsin geslagen. Men begrootte het getal der keizerlijke troepen die in den omtrek gelegerd waren op 100,000 man. Deze berigten komen geheel overeen met die in de dagbladen van Peking opgenomen, zoodat aan de waarheid daarvan niet te twijfelen valt. De daadzaak, dat de insurgenten tot op den 25 Nov. nog niet van Tsing-Hay verder waren voortgerukt, schoon zij aldaar bereids den 30 Oct. waren aangekomen, maakt het dan ook waarschijnlijk, dat eene sterke magt hen in hunnen voortogt belemmerd heeft.

De tijdingen uit Canton, Amoy, Ningpo en Hongkong ontvangen zijn ten zeerste onbeduidend.

AUSTRALIE.

De *Australian and New Zealand Gazette* vestigt de aandacht op het voordeel, dat er in zoude gelegen zijn eene nieuwe colonie op de Noord of Noordwestkust van Australie te vestigen.

Dat blad vermeent, dat eene dusdanige nederzetting, in den omtrek van kaap York in straat Torres, de stapelplaats van een uitgebreiden handel worden en tot een gemakkelijk toevlugtsoord voor schipbreukelingen zoude strekken. Ook zoude men daar een goeden uitweg vinden voor veroordeelden, die nu uit de reeds bestaande colonien gebannen zijn.

Kunsten, Wetenschappen, Landbouw, Nijverheid, Land- en Volkenkunde.

Overzigt der Geschiedenis van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen van 1778 tot 1853.

(*Vervolg van No. 1.*)

In 1836 nam het Genootschap een ander gewigtig besluit. De oprigting van een museum voor natuurlijke geschiedenis, oudheidkunde en land- en volkenkunde was altijd een der voorname oogmerken van het Genootschap. Sedert zijne oprigting had men steeds getracht bijdragen te verzamelen en reeds lang bestond er werkelijk een kabinet van belangrijke voorwerpen. Dit kabinet was echter meer een kabinet van zeldzaamheden, doch kon geenszins aanspraak maken op den naam van een museum als bovengenoemd is. Reeds tijdens het bestuur van den kommissaris generaal *Du Bus de Gisighnies* werd een plan ontworpen, om een bijzonder voor een museum bestemd gebouw op te rigten, maar de toenmalige ongunstige tijdsomstandigheden gedoogden de uitvoering van dit plan niet. Nadat echter de verbeterde staat van 's lands geldmiddelen scheen te voorspellen, dat men zich met meer vrucht desbetrekkelijk tot de regering zou kunnen wenden, kwam men op de vroegere voorstellen terug onder het bestuur van den gouverneur generaal *Jan Chrétien Baud*. Deze landvoogd nam daarop een voor het Genootschap zeer gunstig besluit, waarbij niet alleen voor het Genootschap het tegenwoordige lokaal van het archaeologisch en ethnologisch gedeelte van het Museum werd afgestaan, maar tevens werd toegestaan eene som van *f* 2400.— 's jaars tot bestrijding der uitgaven ten behoeve van het museum, alsmede de beschikking over een der adsistenten van de Natuurkundige commissie en over de triplicaten of quadruplicaten der door de Natuurkundige commissie verzamelde of nog te verzamelen voorwerpen van natuurlijke historie, terwijl naauwkeurige teekeningen zouden worden vervaardigd van die voorwerpen, welke nog niet in natura aan het Genootschap konden worden afgestaan. Tot deze groote gunsten bepaalde zich de liberaliteit der regering niet, maar zij schreef bovendien nog de gewestelijke besturen aan, om geene pogingen onbeproefd te laten, om door het doen opsporen en overzenden van voorwerpen van natuurlijke historie enz. bij te dragen tot den bloei van het museum. Met zulke groote hulpmiddelen kon het Genootschap iets goeds tot stand brengen en inderdaad, binnen eenige weinige jaren tijds, bezat het museum eene merkwaardige verzameling van dieren van den Indischen Archipel, waaronder vooral de zoogdieren, vogels en schaaldieren uitmuntteden door fraaiheid van expositie en eene keurige bewaring der kleuren.

Niettegenstaande echter de aanzienlijke fondsen door het gouvernement het Genootschap regtstreeks of niet regtstreeks bij bedoeld besluit en ook later nog toegestaan, bleek het alras, dat het onderhoud en de uitbreiding van het natuurhistorische gedeelte van het museum grootere uitgaven vorderde, dan het Genootschap bij magte was te dragen, terwijl bovendien de opgezette voorwerpen weldra bleken door den invloed van klimaat en vochtigheid zoodanig te lijden, dat de pogingen tot uitbreiding des museums in deze rigting weldra verflaauwden en men in het jaar 1843 besloot, het zoölogische gedeelte er van te ontbinden, de nog in goeden toestand van bewaring verkeerende voorwerpen naar 's Rijks museum van natuurlijke geschiedenis te Leiden over te maken en de overigen bij openbare verkooping van de hand te zetten.

Hierdoor is een sieraad aan het Genootschap en aan Nederlandsch Indië ontnomen, en niet ligt zal het Genootschap tot wederoprigting van zoodanig museum besluiten, ten zij eenmaal zijne fondsen door edelmoedige giften of legaten gecapitaliseerd kunnen worden en zich weder meerdere mannen in Nederlandsch-Indië bevinden, welke de studie der fauna van deze gewesten ter harte gaat.

Die intrekking van het Museum was echter slechts gedeeltelijk, en bij het besluit daartoe, stelde men tevens vast, dat men met des te meer ijver zich zou toeleggen op de verrijking van zijne geologische, mineralogische, archaeologische en ethnologische afdeelingen.

Met het jaar 1838 brak voor Nederlandsch Indië een nieuw tijdperk aan, Tot dien tijd toe was het Genootschap de eenige vertegenwoordiger van kunsten en wetenschappen in deze gewesten, die zich wel is waar nu eens bloeijend en dan eens kwijnend, maar toch onafgebroken, onder de staatsstormen van het laatst der 18de en het begin der 19de eeuw, gedurende een zestigtal jaren had staande gehouden. Tot op zijn 60ste jaar had het Genootschap in meerdere of mindere mate voldaan aan de geringe behoefte der Europesche maatschappij en omvatte alles wat in Indië goeds was, wetenschap en kunst en zuiver maatschappelijke belangen. Maar thans een anderhalf tiental jaren geleden, nam de Europeesch-Indische maatschappij eene hoogere vlugt en had behoefte, haar voller leven uit te storten en op eene uitgebreidere schaal naar buiten te werken. Tijdschriften en jaarboekjes en dagbladen ontstonden en bloeiden en vergingen en herleefden, en deden eene letterkundige en wetenschappelijke bedrijvigheid ontstaan, welke voor het groote publiek de werkzaamheden des Genootschaps slechts op den achtergrond deed ontwaren, omdat de werken van het Genootschap niet op zoo snel op elkander volgende tijdstippen het licht zagen, want na de uitgave (in 1839) van het 17de deel had men de werken weder bundelsgewijze uitgegeven, omdat door verschillende omstandigheden de losse verhandelingen van dat deel niet algemeen bijeengehouden konden worden en dus vele exemplaren er van onvolledig werden.

Velen onzer zullen zich nog herinneren, dat er waren, welke in die opkomst van zoo talrijke periodieke geschriften over alle takken van wetenschap en letterkunde, eene op handen zijnde verwelking van het Genootschap zagen, maar wie dieper blikte in het wezen der maatschappij, vond er stof in tot verblijding, niet alleen voor de wetenschap in het algemeen maar ook voor het Genootschap in het bijzonder. Want het is een algemeen verschijnsel, dat de wetenschappelijke werkzaamheid wordt opgewekt in evenredigheid van de bestaande hulpmiddelen om ze tot openbaarheid te brengen; en zoo oordeelde men, dat ook voor de werken onzer instelling de stof zou toenemen, naarmate er meer organen naast haar werden in het leven geroepen. En dit verschijnsel heeft ook weder met het Genootschap plaats gehad. Er is geen tijd geweest in de geschiedenis dezer colonie, van grootere wetenschappelijke werkzaamheid, dan die na 1838. Wij zagen ontstaan het Tijdschrift voor Nederlandsch-Indië, de Kopiist, het Indisch Magazijn, het Natuur- en geneeskundig archief voor Nederlandsch Indië, de Lakschmi, het Tijdschrift ter bevordering van christelijken zin, het Indische Archief, het Regt in Nederlandsch Indië, de Warnasarie, de Biäng-lala, de Java-Bode, het Indisch Schoolblad en enkele afzonderlijk uitgegevene werken over natuurlijke geschiedenis, geneeskunde, geschiedenis, taalkunde en zedekunde. Wij zagen voorts zusterinstellingen zich naast het Genootschap verheffen, de Natuurkundige Vereeniging van Nederlandsch-Indië, de Vereeniging ter bevordering der geneeskundige wetenschappen in Nederlandsch-Indie, het Genootschap Musis, verschillende afdeelingen der Maatschappij tot Nut van het Algemeen en het Nederlandsch-Indisch Onderwijzers Genootschap. En te midden van die verblijdende omringing en van die menigte boekdeelen over alle takken van wetenschap, namen ook de werken des Genootschaps toe in omvang en degelijkheid. In degelijkheid vooral, omdat het Genootschap zich op de hoogte kon plaatsen van den tijd en zich verheffen tot een wetenschappelijk ligchaam van eene hoogere orde, vermits voor bijzondere takken van wetenschap en sociale belangen andere ligchamen waren opgetreden. Het Genootschap nam door deze veranderde rigting een ander standpunt aan. Vroeger éénig wetenschappelijk ligchaam in deze gewesten, werd het thans het *centrale* wetenschappelijke ligchaam, hetwelk zich ongeveer verhoudt tot de overige wetenschappelijke instellingen in Nederlandsch-Indië, als het voormalig Koninklijk Nederlandsch Instituut zich verhield tot de verschillende wetenschappelijke maatschappijen in Ne-

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 14 Januarij 1854, No. 4.

derland. En hoezeer dit veranderd standpunt noodwendig eene meer ernstige rigting gaf aan den inhoud zijner verhandelingen en daardoor zijne populariteit bij het groote Indische publiek eenigzins leed, had het eene des te hoogere waardering ten gevolge in Nederland en het buitenland, en ziet het Genootschap zich, vooral in het buitenland, een' hoogen rang gegeven onder de meest beroemde wetenschappelijke instellingen ter wereld. Dit standpunt is het, wat het Genootschap moet handhaven en ontwikkelen, voor de belangen der wetenschap, voor zijne eer en voor de eer van Nederlandsch Indië en van Nederland.

Zien wij nu hoedanig de gang is geweest der uitgave van 's Genootschaps werken. In 1839 verscheen het 17de deel, in 1842 het 18de, in 1843 het 19de, in 1844 het 20ste, in 1847 twee lijvige boekdeelen, welke onder den titel van het 21ste deel het licht zagen, in 1849 het 22ste, in 1850 het 23ste, in 1852 het 24ste en in dit jaar (1853) het 25ste deel. Zoodanige aanhoudende werkzaamheid had het Genootschap nog nooit te voren aan den dag gelegd. Gelijktijdig met die spoedige opvolging der bundels verhandelingen namen die bundels zelve aanmerkelijk in omvang toe. Het 21ste deel reeds werd zoo omvangrijk geacht, dat het doelmatiger voorkwam, het in twee bundels te splitsen en sedert is men er toe overgegaan, om de verhandelingen in 4to uit te geven, in welken vorm de 4 laatste lijvige deelen verschenen zijn.

Sedert de herstelling van het Nederlandsche gezag tot op de uitgave van het 17de deel in 1839 had het Genootschap vrije beschikking over de pers der landsdrukkerij. Het drukken bleef in dien tijd altijd afhankelijk van de werkzaamheden, welke daar voor het gouvernement moesten worden verrigt en zoo ontstonden herhaaldelijk vertragingen in de uitgave van 's Genootschaps werken, welke, wegens het toenemende dienstwerk aan die drukkerij, wezenlijke belemmeringen werden. Men werd daarom te rade, te beproeven het drukken althans gedeeltelijk in Nederland te doen plaats hebben, doch het bleek weldra, dat de kostbaarheid daarvan niet door eenigen meerderen spoed werd vergoed.

Wordt vervolgd.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Naar.*
Januarij. 3	Zweedsch	Walter	Norcluis	China	15 Dec.	London
» —	Amerikaansch	Jannet	Mix	Shanghae	17 »	»
» —	Engelsch	Oceanica	Barclay	Singapore	29 »	Mauritius
» —	Spaansch	Conchita	Avano	Manilla	18 »	Cadix
» —	H. B. M.	st. Enconter	Docollagton.		13 Oct.	Hongkong
» 4	Nederlandsch	Julie Claire	H. de Wijn	Batavia	3 Jan.	Amsterdam

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Agenten.*
Januarij. 11	Nederlandsch	Orestes	Gouw Andjan	Amoy	9 Dec.	
» 12	Deen	H. Söinsen	Jacobsen	Kopenhagen	30 Julij	G. Suermondt en co.

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
Januarij 12	Nederl. Indisch	Alfulk	Sech Baradja	Soerabaya
» —	Zweedsch	Patria	E. Hermann	Nederland
» 14	Nederl. Indisch stoomschip	Koningin der Nederlanden	Curtus	Samarang en Soerabaya

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	Hendrika	Admiraal		Reynst en Vinju
»	Drie Vrienden	Anderson		Pitcairn, Syme en co.
»	Maria *	van Wyk	Amsterdam via Soerabaya	van Ommeren, Rueb en co.
»	Welhelmina *	van der Zweep	Soerabaya	»
»	Vertrouwen *	Pott		Maclaine. Watson en co.
»	Stad Tiel	Derks		G. Suermondt en co.
»	Koning Willem II *	W. Blankert	Rotterdam via Samarang	Maclaine, Watson en co.
»	Robertus Hendrikus *	R. H. Mulder		G. Suermondt & co.
»	Elisabeth & Jacoba *	Zeeman	Amsterdam	Haager en Schuurman.
»	California *	Jaski	»	B. Kopersmit & co.
»	Johanna Hendrika *	Hoek	» via Samarang	»
»	Zwaluw *	Luteijn	Nederland	de Weerdt Ruyl en co.
»	Maria	H. D. van Wijk	Amsterdam via Soerabaya	Haager en Schuurman
»	Pio Nono	Nordlohn	Rotterdam	Tiedeman en van der Burg.
Nederl. Indisch	Naim Balhair	Said Asegaf	Soerabaya	Coulster
» »	Cecilia	Hamdja Noordig	Golf van Persie	»
» »	Almansoor	Sech Jabim		»
» »	Walvisch	Said Alhadiet		
» »	Fathool Hair	Said Alkaf		
» »	Generaal Chassé	Rehling	Australie	Paine, Stricker en co.
» »	Lachmodie	Sech Sabat	Palembang	Coulster
» »	Tadjiel Moeloek	Sech Habes	Soerabaya	D. N. Buijs en Co.
» »	Atiat Ulrachman	Sech Osman		»
» »	Oey Sinjo	Kwee Samiang	Cheribon	John Pryce en co.
» »	Kasbal Hair	Sech Bahriso		
» »	Indramayoe	Gouw Tjoeyseng		
» »	Batavia	Tan Ingiok		
» »	Tartar	Sim Pie		
» »	Al Aloewi	Seid Bafadel		
Engelsch	Jane	Henderson	Londen	Maclaine, Watson en co.
»	Lowell	Meacon	America	»
»	Helen Mary	R. Legg	Londen	Martin, Dyce en co.
Amerikaansch	Cyane	Burmeester	California	Maclaine, Watson en co.
Fransch.	Cecilie	Ferrand	Nantes via Samarang	G. Suermondt en co.
Hamburgsch	Arion	R. Keiser	Kaap de Goede Hoop	Bahre en Kinder
»	Hannibal	Hoijrop	China via Soerabaya	Busing, Schroder en co.
»	Oscar I.	Mork	Cowes	Metzendorff, Wilmans en co.
»	Emilie	Wulff	Stockholm	G. Suermondt & co.
Deensch	Valkyrim	Strandgaard	Kopenhagen	Paine, Stricker en co.
»	Wodan	Mattheissen	Londen	Metzendorf, Wilmans en co.
»	H. Söinsen	Jacobsen	Koppenhagen	G. Suermondt en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een.*

Aangekomen Schepen te *Samarang.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Dec. 29	Deen.	Jahannes	J. Heldt	Batavia.
» —	N. I.	stooms. Java	G. Batten	»
» 31	»	stooms. Ambon	Hugenholtz.	Soerabaya.
Jan. 1	Ned.	Witte Corn. Zoon de Wit	F. van Rossen	Batavia.
» —	N. I.	stooms. Makassar	H. Chevalier	»
» 3	»	Naga Laut.	J. Winter	»
» —	Zw.	Stats Radet Fahraus	Rundberg	»
» 4	Ned.	Zeeland	F. Dode Winter	Amsterdam.

Vertrokken Schepen van *Samarang.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Dec. 29	N. I.	Fathool Hair	Sech Oligie.	Cher. & Bat.
» 30	»	stooms. Java	G. Batten	Soerabaya.
Jan. 1	Eng.	Derwent	J. Jardine	Nederland.
» —	N. I.	Arief Banjarmass	Moh. Arip.	Banjermass.
» 2	»	stooms. Ambon	Hugenholst.	Batavia.
» 5	Ned.	Henriette Clasina	F. Hagen	Nederland.

In lading liggende Schepen te *Samarang.*

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederl. Indisch	Fathool Karim	Sarief Bahasoan		
» »	Fidha Rachman	Sech Bilfagie		
» »	Emilie	G. Nieland Bannier	Singapore	Gezagvoerder.
» »	Naga Laut	J. Winter	Batavia	B. Kopersmit en co.
Nederlandsch	Ottolina	J. J. Prange	Nederland.	MacNeill en co.
»	Christina Agatha	O. P. Lap.	»	»
»	Vijf Gebroeders	P. Dekker.	»	
»	Zeeland	F. de Winter.		B. Kopersmit en co.
»	Witte Cornelis Zoon de Witt	F. van Rossen	Rotterdam	Dorrepaal en co.
Deensch	Johannes	J. Heldt	Falmouth	J. Knagge en co.
Zweedsch	Stats Radet Fahraus	Rundberg	Nederland	van den Broek en Veeckens.

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Dec. 27	N. I.	stooms. Langen Lamoagan.	Pa Sariema	Probolingo.
» —	Ned.	Prinses Sophia.	P. S. Matzen	Batavia.
» 28	N. I.	Goanlie.	Lim Tiouw Hong	»
» 29	»	stooms. Banda.	F. H. Schmidt	»
» —	Ned.	Koning Willem II	v. Eijk Menkman	»
» —	»	Oceaan	C. J. Doekzen	»
» 30	»	Maria Sophia	M. van Gijzel	Hongkong.
» —	N. I.	Kembang Djepoon	Lim Tikhok	Riouw.
» 31	»	stooms. Java	G. Batten	Batavia.
» —	Bal.	Arrow	Biau A-an	Balie (Bad.)
» —	N. I.	Goansieng	Lim Tianghok.	Riouw.
» —	Eng.	Grecian Queen.	H. H. Gibs	Port-Philip.
Jan. 2	N. I.	stooms. Macassar	Chevallier	Batavia.
» —	»	Hing Goan	Lim Pik I.	Riouw.

Vertrokken schepen van *Saerabaya.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Dec. 27	N. I,	Nauwan Eljoesoor	J. C. Monteiro	G. v. Persie.
» 28	Am.	Sea Breeze.	G. Newell	»
» —	Ned.	Australie	R. A. Tange	Ned. v. Pas.
» —	N. I.	Paulina	Pa Gantima	Sumanap.
» —	Z. M.	Sylph	komm. luit. t/z. 1 kl. v. d. Straaten.	Koers stell. om de West.
» 30	N. I.	stooms. Ambon	Hugenholtz.	Bat. v, Sam.
» —	»	stooms. Langen Lamongan	Pa Sariema	Pan. v. Prob
» —	Ned.	China	J. G. Appel.	Amsterdam.
» —	»	Antoinette	F. Chasteau	Mol. v. Mac.
» —	»	Hendrina	A. van Marion	Ned. v. Bez.
Jan. 1	N. I.	stooms. Banda	F. H. Schmidt.	Batavia.
» —	Ned.	Derkina Titia	W. B. van Zijp.	Ned. v. Pas.
» —	N. I.	Fathool Barie	Said Bahasoan.	Grissee.
» —	»	Atiatul Barie	Sech Bahasoen.	»

In lading liggende Schepen te *Soerabaya.*

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	Rotterdam	P. Vis	Nederland	Fraser Eaton en co.
»	Nijverheid	N. J. Mooy	»	»
»	Nederland en Orangje	L. van der Plas	»	»
»	Maximiliaan Theodoor	K. G. de Veer	»	»
»	Alblasserdam	H. Pott	»	»
»	Formoza	G. Groenewoud	»	B. J. van Eck en co.
»	Hendrina	van Marion	»	Fraser Eaton en co.
»	Helena Christiana	van Calcar	»	»
»	Derkiena Titia	W. van Zijp	»	J. B. van Eck en co.
Engelsch	Bengalore	C. Jurner	Engeland	Adam en co.
Nederl. Indisch	Djoharie	Kiagoos Mohamad Asie	Molukkos	Gezagvoerder.
» »	Almansoor Sarie	Mohamat Said.	Banjermassing	»

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean.*

Datum.	*Vlag.*	*Nanem der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Dec. 29	Ned.	Phoenix	Kasse	
» 30	»	Australie	R. A. Tange	Soerabaya.

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Dec. 29	Ned.	Jupiter	van der Mey	Amsterdam.
» 31	»	Geertruida Maria	C. Spiegelberg	Dordrecht.

Aangekomen Schepen te *Banjoewangie.*

Datum.	*Vlag.*	*Nanam der Sohepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Dec. 23	Ned.	President Verkouteren	C. F. Eylers	Panaroekan.
» 24	»	Doggersbank	J. M. Jansen	Probolingo.
» 26	Z. M.	stooms. Vesuvius	komm. luit. t/z. 1 kl. Matthysen	Balie.
» 28	Ned.	de Konidgin d, Nederlanden.	F. H. A. Loos	Besoekie.

Vertrokken Schepen van *Banjoewangie.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Dec. 26	Ned.	Emelie	van der Koef	Rotterdam.
» 28	»	Doggersbank	J. M. Jansen	Nederland.
» —	»	President Verkouteren	C. F. Eylers	»

Aangekomen schepen te *Sumanap.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Dec. 28	N. I.	Little Tot	Katjoong	Pasoeroean.
» 30	»	Paulina	Pa Gantima	Soerabaya.

Vertrokken schepen van *Sumanap.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Dec. 26	N. I.	Jo-dool Wadoet	Sech Fagie.	Padang.
» 29	»	Little Tot	Katjoong'	Pasoeroean.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het N. I. schip *Atiat Ragman:* de heeren *W. Gibson.* — *H. Bond.*

Met het Ned. schip *Orestes:* 36 *Chinezen.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. *Java:* de heeren *A. Wilsom.* — *S. Solomons.* — *J. D. Macki.* — *W. Schelds.* — jonge heeren *A. D. Joseph.* — *A. A. Vieliek* gew. matr. van de bark *Koning Willem II,* gend. *Melcom,* ex van het stooms. *Kon. der Ned.* — *T. Harison.* — *A. Sikkel.* — *J. Daum.* — *A. Lambie.* — *J. Jenes. J. Howel.*

Met het N. I. schip *Ambon:* de heeren *G. Jacobs.* — *N. Helvetsön.* — *van der Bor.* — *P. van der Hoeven.* — raden *Mohamat Amer.* — *Z. M.* troepen.

Met het N. I. schip *Banda:* de heeren *J. L. L. Berghans.* — *C. D. van der Voort.* — *Z. M. troepen.*

Handelsberigten.

Aanvoer.

Van Rotterdam per ned. schip *Wilhelmina* kapt. van der Zweep agt. v. Ommeren Rueb en co.

200 vs. boter. 20 kn. manufact. 100 vs. boter. 100 do. loodwit. 10 do. specie. 180 st. geslagt. *G. Suermondt en co.*
2 kn. porcelein. 38 do. manufact. *E. Moormann en co.*
40 baaljes garen. 209 vs. boter. 13 kn. manufact. *de Weerdt Ruyl en co.*
100 vs. boter. 4 kn. spiegel. 40 md. water. 5 oxh. azijn. *B. Kopersmit en co.*
10 vs. specie. *N. H. M.*
2 kn. boeken. *N. Lange en co.*
2 kn. manufact. *E. M. Gumprich.*
23 kn. garens. *Busing Schröder en co.*
15 kn. brandewijn. 6 do. vruchten. 2 vn. haring. 2 legg. rum. 8 pott. boter. *Order.*
6 kn. eude eau de colog. 103 vs. boter. 10 ks. bitter. 1500 keld. genev. *de Agenten.*
1 kt. manufact. *Kreglinger Dummler en co.*
1 kt. schrijfbehoeften. 1 do. bess. sap. *Jacomettie en Landberg.*
20 coll. diversen. 1 oxh. wijn. 2 md. water. 1 pak. kurken. *Order.*
400 vs. boter. 20 ks. wijn. 16 kn. lijnwaden. 1 do. petten. 1 do. gordijnen 1 meubelen. 1 vaatje haring. 13 ks. vrucht. sap. 6 kn. wijn, 2 fusten azijn. 4 kn. koopmanschapp. 2 do. likeur. 1 do. papier en divers. 1 do. do. *lad. voor Soerabaya.*
2 stoom ketels, 2 do. 44 coll. machinerien. 132 roosters. *komm. v. Z. M. Zeemayt.*
5 stukk. 4 kn. machinerien. *Baijer.*
1 stoom machine met toebehoren benevens 5000 vuurvaste steenen. 12 vn. metsel specie. *de Kapitein.*

Van Cheribon en Indramajoe per ned. ind. bark *Indramajoe* gez. Gouw Tjoeijseng.

255.385 ℔. suiker. *Paine Stricker en co.*
4 koj. rijst. 68 pak papier. 5 kn. sagoe. 12 pic. buff. vet. 2 roll. zijde stoffen. 1 do. gras linnen. 2 ell. laken. 62 pic. gambier. *de Gezagvoerder.*
5 kn. kat. goederen en kramerijen. 1/2 pic. buff. vet. *Lim Tja.*

Van Indramajoe per ned. ind. bark *Almansoor* gez. Sech Ibrahim bin abd. Jakia.

2148 pic. suiker. *Haager en Schuurman.*
431 81/100 pic. rijst. *Order.*
589 pic. rijst. *Tiedeman en v. d. Burg.*

Van Samar. en Soerab. per ned. ind. stooms. *Java* kapt. *G. Batten.*

1 kt. java hoofddoeken. 1 do. hoofddoeken. 3 5/20 corg. slendangs. 6 kn. rood katoen. 9 do. provis. 1 do. almanak. *lad. voor Singap.*

Van China per ned. schip *Orestes* gez. Gouw Andjan.

719 bundels chin. aardewerk. 1263 hakken div. chin. goederen 628 pakje chin. offer papier 300 stell. do. stale pannen. 10443 ps. do. vloer steenen. 100 pott. do. gezt. radijs en diversen. 2 chin. pompen. 2 do, tafel. 1 do. ledikant. *Tan Asaij.*
4 kn. chin. vermillioen. 5 krandj. do. 20 do. do. schrijf papier. 10

pakk. do. drooge visch. 2 krandj. do. rood papier. 600 pakj. do. offer do. 15 kn. do. mezoa op lauw. 7 bos. do. bamb. zook pijp. 2 krandj. do. gez. visch. 5 kn. do. drooge tjoemitjoemi. 1 pak do. stalc vuurslagen. 2 pakk. do. drooge vijgen. 1 pak thee. 1 chin. grafsteen. *de Gezagvoerder.*
14 stukk. en stukjes zijde. 25 stuks gros linnen. 100 do. nangking 2 stellen kamfer houten kn. 1 kt. thee. 20 ps. bamb. stoelen. 70 rollen chin. matten. 4 scheerkistje. 3 ks. thee. 6 stellen tennong. 4 schilderijtje. *Danekes.*

Van Copenhagen per deens. schip *Henrich Sorensen* kapt. Jacobson.
7188 staven ijzer. 240 planken. 1 kt. aardewerk. 4 do. provisien. *G. Suermondt en co.*

Van Bantam per ned. schip *Pia Nono* kapt. J. D. Nordlohne. Lading van Batavia.
150 pies tin. 40 do. rotting. *N. H. M.*
3077 pies. kofij. 143$^{83}/_{125}$ do. zwt. peper. 144 do. kaneel. N. H. M.

Van Bantam per praauw *Sampang* gez. Naim.
6000 ps. olijkoeken. *Ong Simnio.*

Van Bantam per praauw *Kollek* gez. Kaoeb.
6000 ps. atap. 9 roll. zw.. touw. *Hemzelven.*

Van Bantam per praauw *Sampang* gez. Moekassim.
7000 st. aren suiker. 2000 do. eende ijeren. 70 pies olie koeken. 5 do. oemping. 2 do. karbouw vet. 30 roll. zwt. touw. 5 ps. aardewerk. *Oeij Kaijtjoan.*

Uitvoer.

Naar Nederl. via Samar, per ned. schip *Koning Willem II* kapt. W. Blaakkert.
6000 pies rijst. 20 do, rotting. 100 do. sapanhout. *MacLaine Watson en co.*
16/m. no. 2. man. sigaren uit het entrepot. *McEwen en co.*

Naar de Lampongs per praauw *Blasmangka* gez. Sakkam.
60 pies rijst. 2 kn. witte katoen. *Yong Assong.*

Naar Soerab. via Samar. per ned. ind. stooms. *Koning der Nederl.* gez. Pertis agt. MacLaine Watson en co.
Lading bestemd voor Samarang.
1 kt. kat. goederen. *Metzendorff Wilmans en co.*
50 ks. blik uit entrepot. *Tiedeman en v. d. Burg.*
1 kt. aspergien. *Vaapel en co.*
100 zakk. tarwe. *Morgan Melbourn en co.*
4 bn. cambrichs. *Hunter Houghton en co.*
2 do. kaalappen. *Burth Mijrtle en co.*
5 kt. madapoll. 5 do. elefantes. 1 vt. likeur en azijn steltjes. 1 kt. gedr. katoen. 1 do. idem. *Martin Dijce en co.*
1 kt. boeken. *van Lennep.*

Voor Soerabaija.
2 ks. gedr. katoenen. 1 do. neteldoek. 5 do. madapoll. 5 do. elefantes. 1 vt. likeur en azijn steltjes. 9 kn. a.r. gedr. katoenen uit entrep. *Martin Dijce en co.*
50/m man. sigaren. *Andreas.*
5 ks. zilvergeld. *E. Moormann en co.*
3 bn. shirtings. *Hunter Houghton en co.*
2 kn. zijde schutsels. 1 do. lakwerk. *J. R. Lange.*
2 kn. provis. en schrijf behoeften. 1 do. rbijnwijn. *John Pryce en co.*
1 kt. modewaren. *Reijnst en Vinju.*
1 kt. zilvergeld. 1 do. epau letter. *G. Suermondt en co.*

Naar Samarang per ned. ind. schip *Ellen* kapt. Lebert
2 ijzer suiker. pannen. *Kreglinger Dummler en co.*
2 do. » *Pitcairn Syme en co.*
1 kt. 1 bl. katoen en zijde manufact. 500 pic. zwd. ijzer. *Metzendorff Wilmans en co.*
2 kn. inh. 1 billard. gebr. *Roselje en co.*
4 kn. lakwerk. zijde. en porcelijn. 1 do. mandwerk. 4 md. pannetj. 4 pakk. bezems. 5 kn. soija. 4 do. schutzels. 2 do. paijongs. 4 balies miso. 1 kt. lakwerk. *de Wolff.*
19 kn. blad koper. 1 [illegible] en co.
10 ks. tjintjouw. 5 kn. dranken en [illegible] 60 keld. lijn olie. *John Pryce en co.*
1 kt slendangs. 1 do. tjindees. *McEwen en co.*
1 pak zeilgaren. *Jacomettie en Landberg.*
1 kt. kramerijen. 2 bn. 1 kt. wollen goederen. 2 do. papier. 1 do. modewaren. 5 do. katoen goederen. *Bakre en Kinder.*
1 kt. zijde goederen. *N. H. M.*
3 kn. porcelein. *v. Ommeren Rueb en co.*

.... per ned. ind. schip *Oeij Sinjo* gez. Kwee Samjang.
1 wagen. 1 potje gandaria. *Andreas.*
2 kn. 1 pakje manufact, *Pandel en Stiehaus.*
400 pic. ijzer. 4 kn. wit kat. garen. 1 wagen. 1 kt. bladkoper. 2 ton. ges. gandaria. 2 ks. mousselines. 1 do. ginghams. 6 corg. java sarongs. 10 pak koper spijkers. 30 ps. blikke trommels. *Oeij Jie.*
1 kt. kramerijen. 1 do. divers. 2 do. vrucht. op brandewijn. 1 do. macaronie. 2 do. brandewijn. 1 vt. glaswerk. 5 jap. nacht spiegels. 5 vs. boter. *John Pryce en co.*
1 md. aardewerk. 1 kt. lampen en pleetwerk, 5 coll. provisien en dranken. *van den Broek en co.*
6 kt. madapoll, 2 pic. werk. 4 potten gandaria. 2 paren muilen. 3 toan. koonomon. *d Gezagvoerder.*

Naar Cheribon per ned. ind. bark *Marzoek* gez. Said acht. bin aijdroes bin Sehap.
2 st. molen steenen. *E. Schugt.*
1 kt. tjintjauw. 1 do. amandel 1 partij gedr. stukk. *Vaupel en co.*
1 kt. kramerijen. *Said Abdulla Segaf.*
4 kn. wijn. *Campredon.*
6 kn. madapoll. 7 do. kat. goederen. 1 baal witte katoen. 52 ks. zeep. 1 pak ginghams. 2 kn. ong. katoen. *Said abdul. Rachman Habarssij.*
2 vs. provisien. *Martin Dyce en co.*
150 ps. sp. matten. 1 kt. gek. katoen. 4 blikje naalden. *Sech moeht. Arpan.*
1 vat wijn. 26 vs. verf 1 pak vijlen. *Kreglinger Dummler en co.*

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip *Sirius* kapt. Mulder
70 pic. rotting. 1539 do. suiker. 10/$_8$ vs. boter. 3 vn. gort. 1 kt. shawls. 1 do. thee. *G. Suermondt en co.*

Naar Stokholem per zweed schip *Sijdpolen* kapt Soederberg agt. Metzendorff Wilmans en co.
4309 pic. suiker. 30 do. rotting. 18 legg. arak. 62 pic. zwt. peper. 592 do. koffij. *de Agenten.*

Naar Indramaijoe per praauw *Sampang* gez. Tingke.
50 pic. ijzer. 25 tonn. lamp olie. 6 krandj. bat. indigo. 4 pakken en 4 zakk. chin. offerpapier. 5 corg. do. muilen. 1000 ps. do. kaarsen. 4 ps. palemb. houte bintang. 1 kt. chin. offer wierook. 7 ks. do. thee. 7 stuks eur. witte katoenen. 150 ps. zilv. sp. matten. *Lim Kengho.*

Naar Indramaijoe Per praauw *Sampang* gez. Ramedjan.
13 tonn. lamp olie. 19 ks. thee. 12 pakk. chin. offerpapier. 11 ps. staale pannen. 50 pakjes. chin. rook tabak. 2 stukk. do. instrumenten. 4 pakjes. do. speelkaarten. 46 ks. 7 kn. do. thee. 2 vs. spijkers. 1 kt. chin. papier lantaarns. 20 ps. do. mutzen. 1 kt. do. vijgen en confituren. 1 do. do. drooge vrucht. 13 roll. do. goederen 65 pott. do. gezt. knoflook. *Lintjo.*

Naar Tagal per praauw *Matjang.* gez. Djakiman.
1 kt. chin. vuurwerk. 1 do. do. kinderspeelgoed. *de Gezagvoerder.*

Naar Tanara per praauw *Sampang* gez. Narie.
30000 ps. siam gezt. kemboong. 1 krandj. poeder suiker. 2 ks. zeep 6 pakjes eur. katoenen en naaigaren. 6 do, chin. kamm. 40 coll. benzoin. 1 pak. chin. offerpapier. *Oeij Loa.*

Naar Tanara per praauw *Sampang* gez. Marata.
4 krandj. gambier. 37 do. poeder suiker. 4 bn. eur. kat. garen. 11 pakk. do. idem. 5 pies. inl. medicijn. 1 do. kaarsen. 3 gantang koffij. 1 kt. chin. offer wurook. 100 bund. 4 pakk. do. do. papier. 4 zeemen macao. 2 kn. thee. 8 blikjes. 6 krandj. java tabak. 20 pakj. chin. speelkaarten. 50000 ps. do. vuurwerk. 200 do. do. bamb. kammen. 50 coll. laxa. 3 pakj. eur. kat. naaigaren. 150 st. ledige stroozakken. 2 zakk. batav. stroo. lampetten. 5 paar chin. muilen. 2000 ps. siam gezt. kemboongs. *Ang Hoeij.*

Naar Soerabaya per ned. ind. schip *Fathool Rachman* gez. Said Jafar bin Hasan Segaf
3400 st. vloer steenen. *Oeij Kinseng.*
1 wagen. 50 mn. seltserwater. 9 ks. provis. 1 do. wagen tuigen. *E. M. Gumprich.*
4 kn. manufact. 1 pak bultzak. 12 stoelen. 2 ks. boeken. 1 rijtuig *de Weerdt Ruyl en co.*
1500 st. vloer steenen. 1 kt. kat. goederen. 13 blik meel 1 kt. zuren. 22 tonnetjes haring. 1 kt. blikke tromm. 150 paren muilen. 21 ps. paijongs. 75 do. scheermessen. 54 blik beschuit. 300 doz. eur. knoopen. 1 kt. tafel messen. 24 doz. eur. scharen. *Said aloewie Segaf.*
3 kn. bladkoper. 1 vt. blikwerk. 5 doz. schoppen. *H. Plump.*
7 kn. man. sigaren. 34 do. likeur. 1 do. neteldoek. *Moormann en co.*
200 keld. genever. *Tiedeman en v. d. Burg.*
9 kn. cambrichs. 30 ks. portwijn. 50 do. blik. *Martin Dyce en co.*
34 pic. zwt. peper. 1 kt. water glasen. 700 ps. sp. matten. *Sech awal bin Soenkar.*
f 1000 guld. zilv. specie, *Sech awab Hadir.*

Naar Nederland via Samarang. per ned. schip *Gelderland* kapt. van Oosteroom.
1 kt. kurken gereedschapp. 15 hammen. 2 kn. 15 vs. provis. 2 do. speelkaarten. 26 do. manufacturen. 5 do, atijn. *aan boord geblev. lad. van Nederland.*
150 pic. tin. *N. H. N.*
60 pic. rotting. *Haager en Schuurman.*
400 ℔ volks brood. *Radijs.*
5501 pic. suiker. *O. J. M. van admlr. en lijfrenten.*

Aan- uitvoer te Samarang *van den* 30sten *Decemb.* 1853, *tot en met den* 5den *Januarij* 1854.

Aanvoer.

Van Batavia per ned. ind. bark *Naga Laut* kapt. J. Winter.
2 kn. fluweel. 2 do. cambricks. 4 do. spiegels. en schilderijen. 1 kt. en 1 pak menbelen. en 1 kt. marmer. *Mc.Neill en co.*
1 piano. *J. Scheltema.*
4 bn. ong. katoen. 10 kn. papier. 6 bn. zakken. 1 kt. hoeden. en 14 kn. lijnwaden. *v. d. Broek en Veeckens.*
1 copier machine. 4 wagens en toebehooren. 1 kt. kleinigheden. 4 st. suiker pannen. 1 vt. provis. 2 banken. 1 ronde tafel. 1 ovaledo. 2 sopha. 12 stoelen. 4 voet banken. 1 ks. cognac. 2 pak ..... 1 kt. lampen en toebehoeren. en 3 kn. gom benzoin. *B. Kopersmit en co.*
155 st. goenie zakken. 10 kn. sigaren. 2 ks. agar agar. 2 kn. aardewerk. 1 cassette. 3 do. pistolen eu 1 kt. ean de cologne. *Dorrepaal en co.*
1 kt. snuif. 1 pak koperwerk. 1 portret. 1 kt kazen. 5 ks. absinthe en 50 ℔ zeilgaren. *Wermuth en co.*
6 kn. wijn. 6 do. cognac. 2 do. mostard. 1 do. krenten. 2 do. vrucht. op brpndewijn. 2 do. rhum en 1 do. sardijntjes. *Voorneman en co.*
2 kn. modewaren. *Oliphant en co.*
1 kt. hoeden. *Brandes.*
227 keld. genever. 1 wagen. 3 kn. roskammen. 10 ks. provis. 150 do. blik en 20 kn. katoenen manufact. *van Maanen en co.*
17 kn. diversen. 2 kelders. 2 krandjang. 12 kleer kasten. 1 ledekant. 2 pak. matrassen. 1 do. kussens. 5 tafels. 9 knapen. 3 waschtafel. 1 schotsel. 1 pak steenen. 1 klein ledekant. 27 stoelen. 4 wip stoelen. 4 ronde tafels. 2 pak planken. 1 rol rottingmatten 10 do. en 7 st. houtwerk. 4 voet bankjes. 4 banken. 1 ledekant en 2 martevanen. *Borneman.*
1 kt. schilderijen. 2 kn. sigaren. en 3 veld bedden. *A. Meijer.*
20 kn. eur. ong. katoen. *Goey Kingsan.*

Van Hamburg over Batavia per Deens. schip *Johannes* kapt. J. Heldt.
58 kn. glaswerk. *J. Knagge en co.*
1 kt. duits. pijpen. 2 kn. champagne 2 md. seltserswater. *Brandes.*
2 kn. divers. 3 vn, vleesch en 3 vn. spek. *Order.*

Van Soerabaija per ned. ind. stooms. *Ambon* kapt. Hugenholtz.
15 st. eur. wit katoen. 1 corg. moc. sarongs en 5 doz. eur. bretels. *B. Kopersmit en co.*

Van Batavia per ned. schip *Witte Cornelis Zoon de With* kapt. F. [illegible]
3 kn. parfumerie [illegible] schilen. 11 ks. kajoe poetie olie. en 2 keld. medicijnen. *Order.*

Van Amsterdam per ned. schip *Zeeland* kapt. F. de Winter.
1 kt zilverwerk. *P. Andreas.*
325 vs. boter. 6/^{8} pijpen en 60 kn. bier en 50 keld. genever. *Dorrepaal en co.*
20 oxh. azijn. *H. L. A. Buijn en co.*
12 kn. manufacturen. *Oliphant en co.*
12 oxh. 10/$_2$ amen. 20 ankers en 40 ks. azijn. 35 keld. bessen. genever. 1 kt. en 1 mand ijzerwaren. 80 ks. wijn. 8 do. vruchten 1 baal kurken. 1 vt. slijpsteenen. 1 kt. zaad. 109 vs. haring. 20/ ton. visch. 12 ks. anchovis. 4 kn. papier. en 1 kt. ijzerwerk. *J. Hijmans.*
50 mandjes ...... 49 kn. manufact. en 200 vs. boter. *v. Maanen en co.*
11 kn. 2 ks. 106 vn. 5 keld. en 50 mandjes koopmanschappen en 100 vs. boter. *Wermuth en co.*
1 kt. hoeden. *van der Elst en Staal.*
1 kt. provisien. *J. Martens.*
1 stoom ketel en toebehoeren. *van Elk.*

Uitvoer.

Naar Cheribon en Batavia per ned. ind. bark *Fathool Hair* kapt. Sech Acht. bin aboebakar Olregie.
1 reis wagen. *Mc.Neil en co.*
16 pic. java tabak. 156 st. bereid leder. 10 pic. smeer. 145 st. wrijfsteenen. 150 st. steenen vijzels. 75 st. java steenen. 2 kn. lijm en 6 pak java. gev. kat. garen. *The Tiouwpeng.*
5000 st. stroomatten. en 1 kt. java sigaren. *Tan Kego.*
100 st. java matjes. 27 st. do. zijden plangies. 80 do. do. blikken trommels. 39 paren inl. muilen. en schoenen. 1$^1/_2$ corg. java bat. doeken. 36 st. chin. spiegeltjes. 26 do. datjing. 2 corg. java zijden slendangs. 1 corg. ned. tjauls. 14 st. arab muizen 2 corg. java bat. sarongs. 2$^1/_2$ doz. ned. doeken. 20 st. inl. zadels. 2 stell. bendie paarden tuigen. 30 paren arab muilen. 1$^1/_2$ pic. kandij suiken. 14 pic. poeder do. 1$^1/_2$ do. koperengong. 10 st. koperen katrollen. en 3 st. ijzeren. anker kettings. *Sech moch bin alie Magroos*
1 kt. java lijnwaden en 38 pic. buff. vet. *Yap Tjoogsiel*
120 st. gelooid leder. 4 kn. eur. lijnweden. en 2 tafels. *Lim Tian.*
3 kn. rood adrianopel. 20 st. java koperen schenk bladen. 5 corg. do. bat. doeken en sarongs. 20 paren arab muilen. 4 pak potlooden. 20 st. blikk. trommels en 2 tafels. *Sech Said Hadaad,*

Naar Nederland per eng. schip *Derwent* kapt. J. Jardino.
7390 pic. suiker. 1 kt. confituren. 1 do. thee. 251 pik. koffij. 84 pic. bindrotting. *Mc. Neil en co.*
6 kn. diverse goederen. *Wermuth en co.*

Naar Bandjermassing per ned. ind. bark *Arief Banjermaas* gez. Mochamat Ariep.
120 pik. rijst. 100 st. java spiegeltj. 3000 do. pataters en 379 zilveren sp. matten. *de Gezagvoerder.*

Naar Nederland per ned. schip *Henritte Clasina* kapt. F. Hagen.
1001 pic. koffij. 4715 do. suiker. 9089$^9/_4$ ℔ indigo. 1 kt. arrowroot. 1 do. confituren. kerri en gandaria. *B. Kopersmit en co.*

Aan- en Uitvoer te Socrabaya *van* 27 *December* 1833 *tot en met* 2 *Januarij* 1854.

Aanvoer.

Van Batavia per ned. schip *de Stad Nymegen.* kapt. P. M. Mellink. agent Tiedeman en der Burg.
10 vs. specie. 674 bn. en kn. manufact. 1 vat soldeer koper. 5 kn. koper. 27 do. vijlen. *N. H. M.*
2 kn. vliegwielen. *Baijer.*
12 do. manufact. *Hoekstra Gijsing en co.*
50 mand. seltserwater. *Tiedeman en van der Burg.*

Van Batavia per ned. schip *Catharima Maria.* kapitein G. L. Gortmans, agent Fraser Eaton en co.
Een partij ijzeren ballast, *de agenten.*
61 kn. spiegels. schilderijen. parfumerien. meubelen. porcelein. enz. *B. J. van Eck en co.*

Van Balie per ned. ind. schoener *Sarie Toendjoong,* gezagv. Loeij Tjew. agent Tjatjien.
240 pic. rijst. 30 do. kadele pitten. 80 do. kapas, 42 do. klapper olie. 20 ps. koehuiden. *de agent.*

Van Batavia per ned. schip *Anna Maria Henriette* kapitein H. F. Zeijlstra. agent *Fraser Eaton en co.*
4 coll. diverse prov. *van der Linden.*
6 vs. boter. 10 kn. manufact. 1 pakje monster. *Hoekstra Gijsing en co.*
4 ks. diversen en kramerijen. *Deeleman.*
6 kn. koopmanschappen. *Order.*
1 bascule. 1 bl. doos. 24 kn. en vn. bier. 20 md. water. 1 vt. rolpens, 18 ks. wijn. 2 kn. provisien. 1 kt. hammen. 100 vt. boter. 21 ks. kaas, 7 do. drukletterts, *van Raalten.*
4 bn. goenie zakken. 15 vn. boter. 1 kt. diversen. *de ageut.*
40/2 pn. en kn. bier. 1 kt. kramerijen. 4 kn. glaswerk. 75 ks. wijn. 100 md. seltserwater. 200 do. boter. *S. H. Wanders.*
7 kn. katoenen. 1 pakje monster. 9 kn. en vn. diversen. 1 kt. leder. 1 kt. klokken. *Karthaus.*
26 tonnen teer. 4 pakken en 50 kl. touwwerk. 1 kt. kramerijen en pendule. 1 kist staalwerk. 1 kt. jagtgeweren en toebehooren. 1 kt. houtschroeven. 100 vs. loodwit, *A. Duijshart.*
1 kt. kramerijen. 200 vs. boter. 1 kt. boeken. *B. J. van Eck en co.*
3 kn. diversen *Brunel.*
20 vn. bier. 1 kist glaswerk. *van Driessche.*
50 do. do. *Tiedeman en van der Burg.*
50 vn. bier. 22 vn. en vn. diversen. 11 kn. gedr. katoen. 1 pakje monster. 100 keld. genever. 50 kn. bier, 475 vs. boter, *Granpré Moliere en co.*
50000 waalsche klinkers, 43 kn. vlampijpen. 174 ke. ruwe katoen. 160 kn. wit katoen. 348 do. wit do. *f* 100000 aan zilveren munt. N. H. M.
2 kn. speelgoeden eenige regalen, boeken en klenigheden. *Order*

Van Batavia per ned. ind. schip *Atuatul Barie.* gez. Sech Abdul ...... Rachman bin Osman agt. Gezagvoerder.
1 wagen. 100 zakk. tarwe. 4 kn. bier. 27 col. meulen. *Fraser Eaton en co.*
1 ks. provisien. *Tiedeman en van de Burg.*
2 kn. wit katoen. 20/$_2$ kn. meel- 1 kt. glaswerk. 2 do. gedr. katoen *Kervrl en co.*
43 kn. manufacturen. *Eck en co.*
20 ks. gedr. vrucht. *Adam en co.*
85 heele en halve vaten meel. *Kervel en co.*
37 vn. spek en vleesch. *Order.*
25 keld. genever. 72 coll. divers. provis. en dranken. *van Eck en co*
1 kt. inboudende. uniform laken. kleeren. boeken. geweren. en pistolen. *Dean.*

Van Batavia per ned. ind. schip *Fathool Barie* gez. Sech said bin Osman agt. Gezagvoerder.
17 bn. garens. *Adam en co.*
3 vn. ghie. 5 kalbassen rozenwater. 1 pak karpetten. *Order.*
5 kn. kanis en slendangs. *Hoekstra Gijsing en co.*
200 zakk. tarwe. *Adam en co.*
5000 ps. sp. matten. 1 pak gordijngoed. *Order.*

Van Batvia en Samarang. per. ned. ind. stooms. *Banda* gez. A. Schmidt agt. W. Cores de Vries.
1 pakje gedr. stukk. 1 kt. boeken. *Ruyl Cramer en co.*
1 kt. man sigaren. *van Raalten en Kockem.*
10 kn. zeildoek. *de Agenten.*
3 kn. gew. en gedr. katoen. *Kervel en co.*
25 pn. touwerk. *de Agenten.*
38 ks. rhijnwijn. *Granpre Moliere en co.*
2 ks. provis. en kleinigheden. *de Agenten.*
2 kn, cambricks. 2 do. man. sigaren. 6 do. toestellen. *Fraser Eaton en co.*
1 kt. manufacturen. *G. Behrend.*
3 kn. zeildoek. *de Agenten.*
3 kn. manufact. 1 kt. wasdoek. *Adam en co.*
1 kt. woll. goederen. *Stecher.*
2 kn. zijde [illegible] 1 kt. jap. doosjes en kleinigheden. [illegible]
eenige manufact. kleinigheden en chin. goederen. *Order.*

Uitvoer.

Naar Nederland via Pasoeroean per ned. schip *Australie* gez. F. A. Tange.
80 pic. rotting. 652 kanasser suiker. N. H. M.

Naar Molukkos via Macassar per ned. ind. brik *Anthoinette* gez. F. Chasteau.
514 keld. arak. 18 kn. anijsdrank. *Oeij Tjiekeng.*
130 keld. genever. 15 kn. madera. 10 kn. blaauw katoen. *Granpre Moliere en co.*
300 keld. arak. 77$^{50}/_{100}$ pic. suiker. *Adam en co.*
28$^{50}/_{100}$ pic. java koperwerk. 20500 st. do. sigaren. en eenige manufact. en kleinigheden. *Sech Oemar Aldjaroe.*
158 pic. suiker. *Lim Peksioe.*
6$^{25}/_{100}$ pic. java koperwerk. 6 kn. lijnwaden. en eenige kleinigheden. *Sech Oet bin Soenkar.*
10 tafels en knapen 1 weeg met rak. 5 kn, provis. en glaswerk. *A. Duishart.*
50000 st. java sigaren. 5 kn. bamb. kammen. 1 do. stoelen en eenige kleinig heden. *Oeij Tjieking.*
2 kn. lijnwaden en eenige kleinigheden. *Sech abd. Rack. Alkaf.*
2 kn. lampen. *Sceh Altima.*
1 kt. doeken. *Sech Oemar Aldjaroe.*
2$^{50}/_{100}$ pic. java koperwerk. en eenige kleinigheden. *Sceh Out bin Soenkar.*

Naar Amsterdam per ned. schip *China* gez. J. G. Appel.
1349 krandj. suiker. 5001$^{75}/_{100}$ pic. 1690 do. koffij. 60 do. rotting. *N. H. M.*

Aan- en Uitvoer te Pasoeroean van 24 tot en met 31 December 1853.

Uitvoer.

Naar Amsterdam per ned. schip *Jupiter.* kapt. van der Mey.
10281$^{37}/_{100}$ pic. suiker. 5490$^{25}/_{100}$ do. koffij. *Gouvernement.*

Naar Dordrecht per ned. schip *Geertruida Maria.* kapitein C. Spiegelberg.
10591$^{80}/_{100}$ pic. suiker. 5700 do. koffij. *gouvernement.*

PARAPATTAN WEEZEN-GESTICHT.

Bij de op den 11 dezer plaats gevondene achtste uitloting van de negotiatie ten behoeve des Gestichts, zijn zes aandeelen onder nummer *zeven, drie en zestig, een en veertig, achttien, acht en zeventig en vijftig* ter aflossing aangewezen.

Belanghebbenden kunnen het bedrag dier aandeelen, op vertoon der betrekkelijke bewijzen, ontvangen bij den thesaurier des Gestichts, den heer *T. D. Pryce.*

Namens de Directie van het Gesticht,
de Secretaris,
F. B. VAN LEEUWEN.

BATAVIA, 12 *Januarij* 1854.

MAATSCHAPPIJ VAN TOONKUNST.

Vocaal en Instrumentaal Concert voor heeren Leden en hunne Dames, op Vrijdag 20 Januarij 1854, des avonds ten 7$\frac{1}{2}$ ure, in het lokaal van den Schouwburg.

CORRESPONDENTIE.

Het stuk, ons uit Passoeroean toegezonden en beginnende met de woorden: »In de residentie Bezoekie" kan, als ongeteekend zijnde, *niet* door ons worden opgenomen.

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.